

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«Фінансовий аналіз формування і використання капіталу
суб'єкта господарювання»**

Студентки 2 курсу, 4м групи
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
спеціалізації «Фінансова аналітика»

_____ Галузінської Катерини Анатоліївни

Науковий керівник:

д-р екон. наук, професор

_____ Назарова Каріна Олександрівна

Гарант освітньої програми:

д-р екон. наук, доцент

_____ Гордополов Володимир Юрійович

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

Освітній ступінь «магістр»,
спеціальність 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізація «Фінансова
аналітика»

Затверджую

Зав. кафедри _____
«__» _____ 2020 р.

Завдання

на випускн кваліфікаційну роботу студентові

Галузінській Катерині Анатоліївні

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «Фінансовий аналіз формування і використання капіталу суб'єкта господарювання» (за матеріалами ТОВ «Телеканал «Прямий»)

Затверджена наказом ректора від 28 грудня 2020 р. № 3916

2. Строк здачі студентом закінченої роботи 01 листопада 2021 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

Мета роботи: на основі вивчення спеціальної економічної літератури, стану аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання, розробити напрями його удосконалення.

Об'єкт дослідження є процес аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання.

Предмет дослідження - методика та організація аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання.

4. Перелік графічного матеріалу: Діаграми і графіки динаміки основних показників, що характеризують діяльність ТОВ «Телеканал «Прямий»

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

Вступ (актуальність теми, гіпотеза наукового дослідження, мета і завдання роботи, методика дослідження)

Розділ 1. Теоретичні засади аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання

1.1 Економічна характеристика капіталу суб'єкта господарювання

1.2 Фінансовий аналіз в системі управління формуванням і використанням капіталу суб'єкта господарювання

Розділ 2. Інформаційне забезпечення аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання

2.1 Характеристика інформаційного забезпечення аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання

2.2 Організаційно-інформаційна модель аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання

Розділ 3. Аналіз формування і використання капіталу суб'єкта господарювання в умовах використання сучасних інформаційних технологій

3.1 Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Телеканал «Прямий»

3.2 Методика аналізу власного та залученого капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий»

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Розробка плану дипломної магістерської роботи	06.01.21 р.	06.01.21 р.
2.	Збір, обробка та систематизація спеціальної літератури	02.03.21р.	02.03.21р.
3.	Подання наукової статті на кафедру	22.05.21р.	22.05.21р.
4.	Написання 1 розділу дипломної магістерської роботи	21.06.21р.	21.06.21р.
5.	Написання 2 розділу дипломної магістерської роботи	06.09.21р.	06.09.21р.
6.	Написання 3 розділу дипломної магістерської роботи	04.10.21р.	04.10.21р.
7.	Написання вступу та висновків по дипломній магістерській роботі	11.10.21р.	11.10.21р.
8.	Доопрацювання дипломної магістерської роботи згідно до зауважень наукового керівника	27.10.21р.	27.10.21р.
9.	Представлення роботи на кафедру	01.11.21р.	01.11.21р.
10.	Підготовка доповіді та ілюстрованого роздавального матеріалів	17.11.21р.	17.11.21р.
11.	Попередній захист дипломної магістерської роботи	19.11.21р.	19.11.21р.

7. Дата видачі завдання 05 листопада 2020 р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи

К.О. Назарова

9. Гарант освітньої програми

В. Ю. Гордополов

10. Завдання прийняв до виконання студент-дипломник

К. А. Галузінська

11. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи

Здобувачка вищої освіти Галузінська Катерина Анатоліївна виконала випускну кваліфікаційну роботу на актуальну тему: "Фінансовий аналіз формування і використання капіталу суб'єкта господарювання". Представлене науково-практичного дослідження було проведено на фактографічних матеріалах ТОВ "Телеканал "Прямий" за п'ять років.

Загалом, як за змістом, так і за формою представлена робота відповідає вимогам Вищої школи та Методичним вказівкам до виконання випускних кваліфікаційних робіт КНТЕУ. Здобувачка вищої освіти зуміла показати на достатньому рівні як теоретичні знання, так і практичні навички з фінансового аналізу, отримані впродовж навчання в КНТЕУ.

Катерина Анатоліївна проаналізувала діяльність товариства за п'ять років, виявила позитивні та негативні відхилення й тенденції, "слабкі місця" в діяльності та фінансовому аналізу на підприємстві, опрацювала та оцінила достатню кількість нормативно-правових інформаційних джерел та спеціальної, фахової літератури з обраного напрямку дослідження (як текстові, так і цифрові). Відповідно, впродовж основного тексту студентка робила на них посилання.

Серед низки позитивних моментів, притаманних роботі, є те, що студентка показала основні проблеми в обраній галузі дослідження, вказала на наявний потенціал до їх зменшення (з метою подальшого поліпшення основних показників діяльності). Катерина Анатоліївна дослідила існуючу методику фінансового аналізу товариства, притаманні їй недоліки, розкрила особливості застосування фінансового аналізу та контролю суб'єкта господарювання в умовах застосування інноваційного програмного забезпечення.

Незважаючи на наявність обов'язкових складових, в роботі наявні окремі недоліки несуттєвого характеру, які не знижують якість роботи.

Керівник _____

13. Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну роботу.

Випускну кваліфікаційну роботу переглянуто.

Здобувачка вищої освіти Галузінська К.А. може бути допущена до захисту випускної кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії.

Представлена робота заслуговує на позитивну оцінку.

Завідувач кафедри _____

д.е.н., проф. К.О. Назарова

Гарант магістерської програми _____

д.е.н., доцент В.Ю. Гордополов

25.10.21

ЗМІСТ

Вступ.....	7
Розділ 1. Теоретичні засади аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання.....	10
1.3 Економічна характеристика капіталу суб'єкта господарювання.....	10
1.4 Фінансовий аналіз в системі управління формуванням і використанням капіталу суб'єкта господарювання.....	16
Розділ 2. Інформаційне забезпечення аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання.....	23
2.1 Характеристика інформаційного забезпечення аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання.....	23
2.2 Організаційно-інформаційна модель аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання.....	34
Розділ 3. Аналіз формування і використання капіталу суб'єкта господарювання в умовах використання сучасних інформаційних технологій.....	40
3.1 Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Телеканал «Прямий».....	40
3.2 Методика аналізу власного та залученого капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий».....	45
Висновки та пропозиції.....	56
Список використаних джерел.....	59
Додатки.....	65

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. За умов нестабільної економічної ситуації в державі, а також постійних змін законодавства виникає потреба підвищення якості інформаційного забезпечення системи управління суб'єктів господарювання, що нерозривно пов'язано з удосконаленням організації і методики фінансового аналізу капіталу.

Зростання ролі фінансового аналізу в сучасних умовах розвитку економіки пов'язане насамперед із принципами організації ринку. Досягнення стабільного фінансового стану і конкурентоспроможності потребує, серед інших факторів, систематичного проведення фінансового аналізу як комплексного аналізу всієї господарської діяльності. Фінансовий аналіз є одним із головних інструментів впливу на економіку.

Капітал підприємств є основною рушійною силою поступального економічного розвитку держави, становить фінансову основу створення і розвитку суб'єктів господарювання усіх форм власності та організаційно-правових форм та є головним чинником забезпечення безперервності процесу виробництва та реалізації продукції.

Таким чином, ефективно діюча система формування та використання капіталу в межах підприємства дозволяє максимізувати його ринкову вартість, забезпечити фінансову стійкість й рентабельність та мінімізувати ризики фінансово-господарської діяльності в довгостроковому періоді.

Таким чином, актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю аналізу та пошуку механізму оцінки ефективності формування та використання капіталу суб'єкта господарювання. На основі результатів такого аналізу керівництво підприємства має змогу зробити низку висновків щодо діяльності підприємства та прийняти рішення щодо ефективності окремих видів господарської діяльності та правильності обрання вектору розвитку виробництва.

Проблемам аналізу формування і використання капіталу підприємства

присвячено низка праць науковців різних країн. Значний вклад в удосконалення аналізу капіталу зробили вчені Н.С. Барабаш, О.І. Бідник, І.О. Бланк, О.Ю. Большакова, О.Д. Василик, А.П. Гейдор, Загородна, О.М. Івахненко, К.В.Ізмайлова, В.М., Коробов, Л.А., Г.О. Кравченко, С.В. Ламанов, М.Я. Лахтіонова, В.О. Мец, Є.В. Мних, К. О. Назарова, М.О. Никонович, В.М. Опарін, В.О. Подольська, П.Я. Попович, Г.В. Савицька, Ю.А. Стельмашук, С. С. Черниш, Н.В. Шевчук, С.І. Шкарабан, І.Д. Фаріон, та інші.

Метою дослідження є розроблення напрямів удосконалення аналізу формування та використання капіталу суб'єкта господарювання на основі вивчення спеціальної економічної літератури.

Завдання дослідження:

- Проаналізувати економічну сутність капіталу суб'єкта господарювання;
- Визначити роль фінансового аналізу в системі управління формуванням і використанням капіталу суб'єкта господарювання;
- дослідження організаційно-інформаційної моделі аналізу капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий»;
- дослідження методики фінансового аналізу ефективності використання капіталу та визначення шляхів оптимізації аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання. проведення аналізу формування та ефективності використання капіталу суб'єкта господарювання ТОВ «Телеканал «Прямий».

Предмет дослідження - методика та організація аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання.

Об'єкт дослідження є процес фінансового аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання ТОВ «Телеканал «Прямий».

Інформаційну базу дослідження становлять нормативно-правові акти з питань бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання, довідково-інформаційні видання, дослідження зарубіжних та вітчизняних авторів,

матеріали науково-практичних конференцій, монографії, навчальні посібники, періодичні видання, а також первинна документація, реєстри бухгалтерського обліку, фінансова звітність ТОВ «Телеканал «Прямий».

Методи дослідження. Основними у вирішенні поставлених завдань випускної кваліфікаційної роботи були використані такі загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання, логічні, теоретичного узагальнення, групування, порівняння, метод абсолютних різниць, метод ланцюгових підстановок, статистичні методи обробки інформації та графічний метод.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні й методичні аспекти дослідження викладені у висновках щодо удосконалення системи фінансового аналізу, можуть бути використані, як конкретним об'єктом дослідження, так і аналогічними суб'єктами господарювання при здійсненні операцій з формування та змін власного та залученого капіталу. Їх значення полягає у вдосконаленні організації та методики фінансового аналізу капіталу, що потребує посиленню аналітичної функції аналізу та дозволяє підвищити ефективність управління капіталом об'єкта дослідження. Рекомендації щодо організації та методики контролю власного та залученого капіталу впроваджені суб'єктом підприємництва ТОВ «Телеканал «Прямий».

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в розроблених науково-методичних рекомендаціях, спрямованих на вдосконалення процесу фінансового аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання діяльності ТОВ «Телеканал «Прямий».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Економічна характеристика капіталу суб'єкта господарювання

Капітал є одним із найважливіших понять функціонування та розвитку економічної системи. Він посідає головне місце в системі розподілу і перерозподілу, а також споживання матеріальних благ, тому що саме йому належить ця функція. Упродовж багатьох століть науковці трактують поняття «капітал» як складну, неоднозначну категорію, еволюція якої відобразила історичний процес розвитку суспільства. Проте нове значення вона набуває в сучасних умовах розвитку економіки.

Процес формування достатнього для ефективної фінансово - господарської діяльності суб'єктів господарювання обсягу капіталу виступає основним чинником конкурентоспроможності та стабільного економічного розвитку підприємств. Це пояснюється посиленням конкурентного тиску на підприємства з боку вітчизняних та іноземних суб'єктів господарювання, зростанням вимог потенційних споживачів до якості пропонованих на ринку товарів та послуг.

Формування капіталу підприємства передбачає вирішення низки питань, пов'язаних з обґрунтуванням доцільності залучення певного обсягу фінансових ресурсів, вибором та оцінкою джерел фінансування, визначенням їх оптимальної структури та пошуком нових форм і методів залучення капіталу підприємств.

Категорія «капітал підприємства» трактується як:

- різні ресурси (фінансові, матеріальні, нематеріальні), вкладені в активи підприємства для здійснення його господарської діяльності та отримання прибутку;
- накопичені цінності у формі основних засобів, нематеріальних активів,

ринкових цінних паперів, товарно-матеріальних активів;

- накопичені цінності у формі грошей і реальних капітальних товарів, що задіяні в економічний процес для отримання прибутку.[20]

Важливою складовою дослідження та науковим підґрунтям з'ясування економічної сутності капіталу підприємства є аналіз еволюції поглядів на категорію «капітал», який дозволить з'ясувати сутність та зміст поняття «капітал підприємства» у теперішніх економічних умовах з урахуванням еволюційного, структурного та економічного підходів.

Провідна роль категорії «капітал» підкреслюється самим змістовим значенням цього поняття, що походить від латинського слова «capitalis» [10, 3] і означає головний, основний, ґрунтовний, дуже важливий. Дослідженням цього поняття займалися вчені у всі часи.

Першим дослідив категорію «капітал» давньогрецький мислитель Аристотель (384-322 рр. н.е.). Він розглядав капітал через призму багатства і зробив висновок, що це поняття поділяється на два види. До першого він відніс дане природою багатство, яке пов'язане з постійним накопиченням засобів, необхідних для життя і корисних для держави чи домашнього об'єднання, але яке «не безкінечне, а має свої межі». До другого виду багатства Аристотель відніс процес накопичення грошей, що являє собою «...мистецтво наживати статок, з чим і пов'язане уявлення, нібито багатство і нажива не мають ніяких меж». Зазначені види багатства були названі Аристотелем «економіка» та «хремастика» [23,224]. Із розвитком виробництва і товарно-грошових відносин дефініція «капітал» набула іншого значення. Її стали ототожнювати із сумою грошей, що надана в позику і приносить дохід власникові у вигляді відсотка. Причому таке трактування зберігалось майже до кінця ХІХ ст.

Спробу визначення економічної сутності поняття капіталу також здійснили представники різних економічних напрямів та шкіл, зокрема, Ф. Кене, Д. Рікардо, А. Сміт, Дж. Міль, Ж-Б. Сей, К. Маркс, А. Маршал. Теоретичному визначенню поняття капіталу присвячено праці таких вітчизняних та зарубіжних вчених сучасності, як: І. Бланк, В. Баліцька, Ю.

Воробйов, С. Мочерний, І. Яремко, М. Романовський, І. Зятковський, Т. Крамаренко, Є. Рясних, А. Пересада, І. Балабанов, М. Козоріз, В. Селезньов, Б. Райзберг, Л. Лозовський, П. Самуельсон, К. Макконел, С. Брю та багато інших.

Зміна умов господарювання створює передумови для удосконалення визначення категорії «капітал». Саме тому сучасні дослідники по-різному трактують визначення цієї категорії. Характеристика визначень капіталу, що використовуються в сучасних літературних джерелах, наведені в Додатку А.

Таким чином, дослідники як минулих часів, так і сучасні підходять з різних сторін до визначення цієї категорії.

Таким чином, категорія «капітал» є одним з найнеоднозначніших і незрозумілих понять, яке досліджували і досліджують вчені. Це поняття включає в себе різноманітність сутнісних сторін складного економічного процесу. Український учений-дослідник І. Бланк, з огляду на вищезазначене, пропонує розглядати основні характеристики, що визначають особливості застосування категорії «капітал», виходячи безпосередньо із практичної площини. Учений виділив 10 ознак капіталу [34,12-21]. Основні характеристики капіталу, сформульовані І. Бланком: – капітал виступає як об'єкт економічного управління; – капітал є накопиченою цінністю; – капітал є виробничим ресурсом, тобто фактором виробництва; – капітал виступає інвестиційним ресурсом; – капітал є об'єктом власності та розпорядження; – капітал є носієм фактора ліквідності; – капітал є носієм фактора ризику; – капітал виступає як об'єкт надання тимчасових переваг; – капітал є об'єктом купівлі-продажу; – капітал виступає джерелом доходу.[48]

Отже, аналізуючи історичний генезис поняття «капітал» можемо стверджувати, що вчені-економісти як минулих часів, так і сучасні підходять з різних сторін до визначення сутності поняття капіталу. Слід зазначити, що одна група визначень цієї категорії фіксує фінансову сторону, інша — натуральну. Так, з позицій економіки, капітал відображають з двох сторін. З одного боку, капітал підприємства характеризує загальну вартість засобів у

грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, інвестованих у формування його активів. При цьому характеризується напрямком вкладення засобів. З іншого боку, якщо розглядати джерела фінансування, можна відзначити, що капітал – це можливість і сукупність форм мобілізації фінансових ресурсів для одержання прибутку [27, 232].

Економічна теорія дуже широко трактує поняття «капітал», що як правило, у різних енциклопедичних виданнях характеризується як «загальновідоме, але вкрай важке для визначення поняття», тому варто зазначити, що усі наведені вище визначення та трактування доповнюють одне одного та дають змогу комплексно охарактеризувати сутність та функціональні характеристики поняття «капітал» як економічну категорію [34,31].

Доцільно зазначити, що з позиції відображення капіталу суб'єкта господарювання у його фінансовій звітності (балансі) можна виділити два концептуальні підходи до розуміння його сутності: з однієї сторони капітал підприємства є сукупністю фінансових ресурсів або джерел їх утворення (пасиви), з іншого – капітал підприємства має предметно - речову форму, тобто є сукупністю матеріальних та нематеріальних цінностей, що застосовуються у виробничо-господарській діяльності підприємства.

Аналіз основних визначень капіталу дозволяє стверджувати, що дане поняття є одним з найскладніших як у теорії економічної науки так і на практиці, що пов'язано з різноманітністю та багатогранністю сутнісних характеристик цієї економічної категорії.

В обліку капітал визначають як активи за мінусом зобов'язань, проте науковці, досліджуючи цю економічну категорію, мають свої думки, що мають право на життя (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Основні підходи до визначення поняття «Капітал»

Автор	Сутність поняття «власний капітал»
А.П.Бобяк	Загальна вартість засобів, отриманих від засновників у різній формі з повною передачею права власності на ці засоби підприємству, або залишених засновниками на підприємстві, одержаних у процесі діяльності підприємства (як внаслідок власної діяльності, так і безоплатно отриманих).
О.Й.Вівчар	Сукупність власних фінансових ресурсів підприємства, відображену в першому розділі пасиву бухгалтерського балансу, що перебуває у фондовій (статутний капітал, додатковий капітал, резервний фонд) та нефондовій (нерозподілений прибуток) формах і належить йому на правах власності, господарського ведення і повного розпорядження.
А.В. Хмелевська та Г.М. Незбо-рецька	Модифікований обсяг заборгованості підприємства його засновникам у розмірі вартості активів, які ним забезпечуються.
О.І. Пилипенко	Загальна вартість власних засобів підприємства, які належать йому на правах власності і використовуються ним для формування його активів.

Джерело: розроблено автором на основі [35]

Отже, власний капітал можна розглядати як:

- загальну вартість засобів підприємства, що належать йому на правах власності та використовуються для одержання прибутку;
- категорію, що виражає частку власників у засобах виробництва;
- частину в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;
- капітал, вкладений власниками (засновниками) підприємства;
- джерело утворення майна, основне джерело фінансування.[35,77-78]

Значна різноманітність поглядів щодо визначення сутності категорії «капітал» підтверджує складність, неоднозначність та багатогранність цієї дефініції і викликана, насамперед, наявними в той чи інший момент часу умовами господарювання та рівнем розвитку економічної думки.

Загалом, більшість вчених-економістів акцентує увагу на здатності капіталу приносити дохід. Серед усіх наявних трактувань можна виділити такі три основні підходи: 1) капітал як сукупність благ; 2) джерело формування доходів його власників; 3) самозростаюча вартість. У будь-якому разі, через відсутність єдиного підходу, тлумачення терміну «капітал» потрібно здійснювати залежно від сфери його застосування.[39,17]

Проаналізувавши основні підходи до визначення поняття капіталу, запропоновані різними вченими, можемо стверджувати, що думки науковців-дослідників капіталу суб'єктів господарювання суттєво відрізняються. Разом з тим, висновки одних вчених з приводу теоретичного визначення сутності даної економічної категорії часто не суперечать, а лише комплексно доповнюють та розширюють тлумачення цього поняття іншими науковцями, що сприяє розвитку теоретичних основ аналізу капіталу підприємств.

Вивчення економічної сутності капіталу суб'єкта господарювання через призму його основних характеристик, дозволяє сформулювати таке визначення даної економічної категорії: капітал підприємства – це основа процесу виробництва, що виступає як сукупність ресурсів усіх видів, вкладених у підприємницьку діяльність, котрі були попередньо накопичені його власниками для інвестування з метою отримання доходу, функціонування яких у економічній системі держави пов'язане з чинниками ризику та ліквідності. Таке визначення капіталу, на наш погляд, комплексно розкриває внутрішню сутність даного поняття, що створює можливість аналізу впливу капіталу суб'єктів господарювання на відтворювально - інвестиційні процеси в межах економічної системи держави.

1.2. Фінансовий аналіз в системі управління формуванням і використанням капіталу суб'єкта господарювання

В умовах постійної інтенсифікації конкуренції надзвичайно важливо оптимізувати перерозподіл власного та позикового капіталу, що дозволяє виконати аналіз фінансового стану підприємства.

Управління капіталом – це система принципів і методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з оптимальним його формуванням з різноманітних джерел, а також забезпеченням ефективного його використання у різних видах господарської діяльності підприємства [17, 259].

Управління капіталом підприємства направлене на вирішення таких основних завдань [28,156]: 1) формування достатнього обсягу капіталу, що забезпечить необхідні темпи економічного розвитку підприємства; 2) оптимізація розподілу сформованого капіталу за видами діяльності та напрямками використання; 3) забезпечення умов досягнення максимальної доходності капіталу при запланованому рівні фінансового ризику; 4) забезпечення мінімізації фінансового ризику, пов'язаного з використанням капіталу, при запланованому рівні його доходності; 5) забезпечення постійної фінансової рівноваги підприємства у процесі його розвитку; 6) забезпечення достатнього рівня фінансового контролю над підприємством з боку його засновників; 7) забезпечення достатньої фінансової гнучкості підприємства; 8) оптимізація обороту капіталу; 9) забезпечення своєчасного реінвестування капіталу

Ефективно діюча система формування капіталу в межах підприємства дозволяє максимізувати його ринкову вартість, забезпечити фінансову стійкість й рентабельність та мінімізувати ризики фінансово-господарської діяльності в довгостроковому періоді. Оцінку функціонування системи стратегічного управління формуванням і використанням капіталу

підприємства доцільно здійснювати на основі аналізу загальної стратегії підприємства в розрізі функцій менеджменту.

Фінансовий аналіз є одним із головних інструментів впливу на економіку. Зростання ролі фінансового аналізу в сучасних умовах розвитку економіки пов'язане насамперед із принципами організації ринку. Досягнення стабільного фінансового стану і конкурентоспроможності потребує, серед інших факторів, систематичного проведення фінансового аналізу як комплексного аналізу всієї господарської діяльності. Аналіз (від грецького analysis) означає розгляд, вивчення, наукове дослідження будь-чого шляхом розчленування, розкладання цілого на його складові частини, що дає змогу з'ясувати внутрішню суть та природу процесів та явищ, їх залежність від різноманітних факторів, оскільки без такого розчленування глибоке вивчення більшості предметів і явищ, що відбуваються у природі й суспільстві, неможливе. [46,7]

Складовими проведення фінансового аналізу є: визначення фінансового стану; виявлення змін у фінансовому стані в просторово-тимчасовому аспекті; виявлення основних факторів, які викликають зміни у фінансовому стані; прогноз основних тенденцій змін фінансового стану.

Отже, фінансовий аналіз є процесом дослідження фінансового стану та основних результатів фінансово-господарської діяльності підприємства з метою виявлення резервів підвищення його ринкової вартості та забезпечення ефективного розвитку. Аналіз фінансового стану, формування та використання капіталу є складовою частиною фінансового аналізу. Основним джерелом інформації для такого аналізу є баланс підприємства.[45,38] Його значення настільки велике, що аналіз фінансового стану нерідко називають аналізом балансу.

Фінансовий аналіз – це засіб накопичення, трансформації і використання фінансової інформації, що має на меті: - оцінити поточний і перспективний фінансовий стан підприємства; - визначити можливі й доцільні темпи розвитку підприємства з позиції їх фінансового забезпечення; - виявити доступні

джерела засобів і оцінити можливість та доцільність їхньої мобілізації; - спрогнозувати місце підприємства на ринку капіталів.[46,22]

Проведення аналізу фінансового стану підприємства концентрується на: деталізації сутності кожного фінансового показника з точки зору відповідності його фактичного рівня нормальному для даного підприємства рівню; ідентифікації факторів, які вплинули на величину показника; визначенні необхідної величини показника на перспективу шляхом планування, або прогнозування та способів її досягнення. За умов наявності та зростання кризових явищ економіки України своєчасне та об'єктивне оцінювання фінансового стану підприємств набуло особливого значення, оскільки за його результатами здійснюються планування та підготовка управлінських рішень за всіма аспектами фінансової діяльності підприємства, тобто формується інформаційна система фінансового менеджменту, або фінансова інформація.[45,38]

Фінансовий стан підприємства – це економічна категорія, що відображає стан капіталу в процесі його кругообігу й здатність суб'єкта господарювання до розширення своєї діяльності. [33,151]

Аналіз інформаційних джерел свідчить, що фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому на нього впливають усі ці види діяльності підприємства. Передусім на фінансовому стані будь-якого підприємства позитивно позначаються безперервний випуск і реалізація високоякісної продукції.

Зауважимо, що достовірні й своєчасні інформації про фінансовий стан підприємств є запорукою прийняття ефективних фінансових рішень, спрямованих на зниження витрат фінансових ресурсів, зростання прибутку та ринкової вартості підприємства. А користувачами інформації про фінансовий стан підприємства передусім є власники підприємства, інвестори, банківські установи, партнери з бізнесу, професійні учасники ринку цінних паперів,

працівники податкової служби, страхові компанії та інші учасники економічних відносин.[33,150]

Проведення фінансового аналізу є основою та передумовою для прийняття управлінських рішень. Фінансовий аналіз об'єднує такі основні напрями: оцінювання фінансових потреб підприємства; розподіл потоків грошових коштів залежно від конкретних планів підприємства, визначення додаткових обсягів залучення фінансових ресурсів і каналів їх отримання – кредити, пошук внутрішніх резервів, додатковий випуск акцій, облігацій; забезпечення системи фінансової звітності, яка б об'єктивно відображала процеси та забезпечувала контроль фінансового стану підприємства. [45,6]

Метою фінансового аналізу є визначення напрямів і кількісне обчислення резервів збільшення ринкової вартості підприємства на підставі дослідження стану і динаміки показників, які характеризують фінансово-господарську діяльність підприємства, та факторів, які зумовлюють зміну цих показників. Досягнення поставленої мети відбувається шляхом послідовного вирішення завдань фінансового аналізу: 1) аналіз фінансових результатів на основі проведення: оцінювання виконання плану за доходами та видатками; аналізу динамічного ряду результативного показника; аналізу формування та розподілу прибутку; аналізу собівартості реалізованої продукції; факторного аналізу доходів, витрат та прибутку; аналізу ефективності використання прибутку; 2) проведення аналізу і здійснення прогнозування основних показників, які характеризують фінансовий стан підприємства. Аналіз та прогнозування фінансового стану підприємства повинні здійснюватися на основі оцінювання економічного потенціалу підприємства, фінансової стійкості, платоспроможності; оцінювання фінансових ризиків; оцінювання ефективності використання фінансових ресурсів; 3) проведення аналізу майнового стану підприємства; аналізу формування та використання фінансових ресурсів; аналізу довгострокових та поточних зобов'язань; 4) аналіз ефективності використання капіталу; 5) аналіз кредитоспроможності підприємства. Залежно від мети і характеру завдань складається програма

фінансового аналізу, в якій визначають види аналізу, методичні прийоми, які будуть застосовуватися для вирішення завдань, формується система первинних аналітичних показників, за якими будуть оцінюватися параметри об'єкта управління, розробляється алгоритм переробки первинної економічної інформації у вихідні дані аналітичного блоку, обґрунтовуються критерії оцінювання вихідних даних, встановлюються терміни надходження й адресність економічної інформації.[45,7-8]

Для оптимізації фінансовий аналіз необхідно сприймати як цілісну систему, механізм оцінювання, ефективна дія якого забезпечується чітким дотриманням його технології і методики проведення. Організацію фінансового аналізу можна уявити як технологічний процес, у якому необхідні аналітичні процедури здійснюються у встановленому порядку і реалізуються за допомогою сукупності організаційних, методичних і технічних методів, способів і прийомів.[45,31]

Аналіз джерел формування майна починається з оцінки динаміки їхнього складу й структури. Тут важливе значення має оцінка раціональності співвідношення власних і позикових коштів.

Джерела формування капіталу підприємства відображають у пасиві балансу. Ці дані дають змогу визначити склад і структуру власного та позикового капіталів, зміни їх розмірів за звітний рік порівняно з попереднім періодом. Капітал підприємства формується як за рахунок власних (внутрішніх), так і за рахунок позикових (зовнішніх) джерел.

Основним стабільним джерелом утворення активів підприємства є власний капітал, до складу якого входять статутний, пайовий, додатковий і резервний капітал, нерозподілений прибуток та інші надходження (забезпечення наступних витрат і платежів, цільове фінансування, доходи майбутніх періодів).

В основі стратегії формування та використання капіталу підприємства покладено вибір ресурсного забезпечення функціонування підприємства, розробка системи організаційних, економічних та фінансових орієнтирів його

діяльності у сфері формування та використання фінансових ресурсів для досягнення перспективних цілей з урахуванням потенційних можливостей підприємства. Напрями управління капіталом підприємства поділяються на [16,576]: управління власним капіталом (полягає у визначенні та реалізації політики щодо формування власного капіталу за рахунок зовнішніх та внутрішніх джерел); управління залученим капіталом (полягає у визначенні та реалізації політики щодо збільшення капіталу підприємства за рахунок таких внутрішніх джерел, як додаткові внески учасників (засновників), випуск акцій тощо); управління позиковим капіталом (полягає у визначенні та реалізації політики щодо збільшення капіталу підприємства за рахунок таких зовнішніх джерел, як банківський кредит, товарний (некомерційний) кредит, емісія облігацій тощо).

До власних коштів формування капіталу належать наступні складові: зареєстрований капітал, тобто капітал підприємства, утворений від внесків засновників; амортизаційні відрахування; дохід, в аспекті прирощення вартості підприємства за рахунок продажу товарів та послуг та прибуток. До зовнішніх джерел формування капіталу належать: кредити як довгострокові, так і короткострокові, стійкі пасиви та кредиторська заборгованість. Співвідношення власного і позиченого капіталу, який використовується підприємством у процесі своєї господарської діяльності формує структуру капіталу. Структура капіталу, яка використовується підприємством, визначає багато аспектів не тільки фінансової, але й операційної та інвестиційної його діяльності, справляє активний вплив на кінцеві результати цієї діяльності. Вона впливає на коефіцієнт рентабельності активів і власного капіталу (тобто на рівень економічної і фінансової рентабельності підприємства), визначає систему коефіцієнтів фінансової стійкості і платоспроможності (тобто рівень основних фінансових ризиків), формує співвідношення доходності і ризику у процесі розвитку підприємства. [41,110-114].

Висновки до розділу 1

Отже, на основі проведеного дослідження можна стверджувати, що як зарубіжні, так і вітчизняні науковці приділяли значну увагу визначенню такого поняття, як «капітал». Розглянувши думки вчених з приводу трактування цієї дефініції, виявлено її неоднозначність, складність і багатогранність.

Висока роль капіталу в економічному розвитку підприємства і забезпеченні задоволення інтересів держави, власників і персоналу визначає його як головний об'єкт фінансового управління підприємством, а забезпечення ефективного його використання належить до найбільш відповідальних завдань фінансового менеджменту.

Таким чином, метою управління капіталом підприємства є забезпечення максимізації добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періоді. Ця мета одержує конкретне вираження в забезпеченні максимізації ринкової вартості підприємства, що реалізує кінцеві фінансові інтереси його власників, а аналіз формування і використання капіталу як важлива складова фінансового аналізу, забезпечує ефективне його управління.

Зростання ролі фінансового аналізу в сучасних умовах розвитку економіки пов'язане насамперед із принципами організації ринку. Досягнення стабільного фінансового стану і конкурентоспроможності потребує, серед інших факторів, систематичного проведення фінансового аналізу як комплексного аналізу всієї господарської діяльності. Можна зазначити, що фінансовий аналіз є одним із головних інструментів впливу на економіку.

РОЗДІЛ 2

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

2.1. Характеристика інформаційного забезпечення аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання

Щоб підвищити ефективність діяльності суб'єктів господарювання, необхідно мати відповідний рівень інформаційного забезпечення. Це стосується як змісту інформації, так і технологій її отримання й оброблення.

Інформація (від лат. *informatio* – пояснення, викладення, повідомлення) – це сукупність корисних упорядкованих відомостей про процеси та явища зовнішнього світу, що є об'єктом збирання, реєстрації, зберігання, передавання та перетворення. Інформація є головним елементом будь-якої з функцій управління. Володіння повною, достовірною, актуальною та оперативною інформацією забезпечує прийняття ефективних управлінських рішень, уможливорює отримання ринкових переваг, знижує фінансовий ризик. [44]

Створюючи інформаційне забезпечення фінансового аналізу, потрібно дотримуватися таких принципів: цілісність, вірогідність, контроль, захист від несанкціонованого доступу, єдність і гнучкість, стандартизація та уніфікація, адаптивність, мінімізація введення й виведення інформації. Обсяг інформації регулюється вимогами повноти й достовірності даних, своєчасності надання відомостей користувачеві. [29,27]

У фінансовому аналізі використовується передусім економічна інформація, що є різновидом управлінської інформації. Залежно від поставлених цілей і завдань впливу на об'єкт управління економічна інформація класифікується за певними ознаками (Додаток Б). [44, 25]

Інформаційне забезпечення – це динамічна система інформації та способів її опрацювання, що дає змогу вивчити реальний стан об'єкта дослідження з метою обґрунтування управлінських рішень.

Призначення інформаційного забезпечення фінансового аналізу – фіксування у документах даних, збирання, передавання, оброблення, зберігання та трансформація інформації про операційну, фінансову та інвестиційну діяльність підприємства, його фінансовий стан. [44, 27]

Під інформаційним забезпеченням управління підприємства будемо розуміти сукупність даних, організацію їх введення, обробку, збереження та накопичення, пошуку, а також поширення в межах компетенції зацікавленим особам в зручному для них вигляді. Виходячи із запропонованого визначення вважаємо за доцільне виділяти три складові в системі інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, а саме: інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення.

Рис.2.1. Складові інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень

Джерело: розроблено автором на основі[21]

Цілі інформаційного забезпечення, взаємозв'язок між його складовими та зацікавленими особами наведено на рис. 2.1. Головна мета створення інформаційного забезпечення полягає у підвищенні ефективності управління.

Інформаційні ресурси будемо розглядати як упорядковану сукупність документованих даних і знань, відомостей, інформації, яка призначена для задоволення інформаційних потреб користувачів та може бути використана для прийняття рішення. Джерелами інформації можуть бути:

(1) вибірккові дані про зовнішнє середовище, вплив яких на результати діяльності підприємства є суттєвим: нормативно-законодавчі акти; результати досліджень і розробок, в тому числі галузевих НДІ; спеціальні джерела інформації; власні дослідження та цільові дослідження спеціалізованих організацій; конференції, ярмарки; огляди періодичної літератури;

(2) позаоблікові та облікові дані щодо внутрішнього стану і процесів, які відбуваються на підприємстві.

Як правило, результати збору даних оформлюються звітами та первинними документами в паперовій формі. Сучасні технології передбачають автоматизовану систему вводу даних [21, с. 60].

Важливою складовою інформаційного забезпечення підприємства є інформаційні технології. Під інформаційними технологіями розуміють сукупність засобів і методів збирання, реєстрації, обробки, накопичення і доведення до користувача необхідних даних в системі організаційного управління на основі застосування засобів обчислювальної техніки.

Третьою складовою інформаційного забезпечення є технічні засоби та програмне забезпечення ефективного управління підприємством. Щоб мати можливість використовувати ті чи інші інформаційні технології підприємству необхідно мати певні технічні засоби та програмне забезпечення. Під технічними засобами розуміють ЕОМ, пристрої введення та виведення даних (друкувальні пристрої, графобудівники, сканери, плотери, монітори), пристрої довгострокового зберігання даних, мережне устаткування та канали зв'язку.

Як правило, українські підприємства з іноземним капіталом використовують продукти визнаних закордонних та вітчизняних розробників, які наведені в табл. 2.1 [21]

Таблиця 2.1

Автоматизовані системи інформаційного забезпечення управління підприємством

	Малий бізнес	Середній бізнес	Великий бізнес
Завдання	Бухгалтерський облік, управління складами, управління персоналом	Фінансово-управлінський облік, управління складами, документообіг	Управління фінансовими потоками, консолідація інформації, управління виробництвом
Програмне забезпечення	Парус-Підприємство 8.1, 1С, БЕСТ, PersonPro, DeloPro, Універсал 5.1, Smarket, ІНФІТ, Супер-менеджер, Турбо-бухгалтер	ProFix/Analitika, GrossBee XXI, DeloPro, Umarket, ІТ-Підприємство, Універсал 5.1, JD Edwards, MFG-Pro, SytyLine	МастерБух, Miracle XPR, Panadon, ІТ-Підприємство, Oracle Application, SAP/R3, Ваан, BPSC
Розробник	Корпорація «Парус», ТОВ «СофтПро», «Торгово-фінансова компанія ЛТД	ProFix, Фірма GrossBee Ltd, «Ксіком Софт», «Юні текс+ЛТД», ТОВ НПП «Інформаційні технології», ТОВ «СофтПро»	ProFix, Miratex-Software group, ТОВ «Інмерс», ТОВ НПП «Інформаційні технології»
Вартість, тис. дол.	5-50	200-500	500 та більше
Стандартна методологія	-	MRP/CRP, MRP II	ERP

Джерело: розроблено автором на основі [21]

Таблиця 2.2

Основні користувачі фінансової інформації

Основні користувачі фінансової інформації	
Внутрішні користувачі	Зовнішні користувачі
Керівники підприємств (директори)	Кредитори підприємства
Фінансові менеджери всіх рівнів	Потенційні інвестори
Власники (акціонери) всіх рівнів	Контрагенти підприємства з операційної діяльності
Інші внутрішні користувачі	Податкові органи
	Аудиторські фірми
	Фінансові консультанти й експерти, що залучаються зі сторони

Закінчення таблиці 2.2

	Фондова біржа (під час коригування на ній цінних паперів, що емітовані підприємством)
	Інші зовнішні користувачі

Джерело: розроблено автором на основі [21]

Основними користувачами фінансової інформації є внутрішні і зовнішні користувачі. Зовнішні користувачі можуть використовувати лише ту частину інформації, яка характеризує результати фінансової діяльності підприємства та його фінансовий стан. Більша частина цієї інформації зосереджена в офіційній фінансовій звітності, яка надається підприємством. Внутрішні користувачі, крім вищеназваної, використовують значний обсяг оперативної інформації про фінансову діяльність підприємства, що є комерційною таємницею.

Одне з основних завдань внутрішнього та зовнішнього контролю – представлення обґрунтованої та максимально об'єктивної інформації з широкого кола питань, яка є підґрунтям для прийняття управлінського рішення в рамках процесу використання фінансових ресурсів. [33]

Найважливішим джерелом інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства є фінансова звітність. Вона є першим та найважливішим офіційним документом для оцінки вартості бізнесу. Якісна і добре продумана звітність надає набагато більше інформації, ніж просто числову суму у підсумковому рядку. Вона формує дані, які можуть підвищити впевненість у прийнятті управлінських рішень, стати основою для формування моделі беззбиткової підприємницької діяльності та аналізу різних сценаріїв розвитку подій у комерційному секторі економіки. Система фінансової звітності формує основу для визначення основних показників ефективності, які в майбутньому дозволять виявити і попередити певні проблеми та створити інформаційну базу для виявлення тенденцій розвитку бізнесу. [21]

Аналіз фінансових звітів передбачає:

1. Вивчення Звіту про фінансові результати та Балансу підприємства;

2. Порівняння джерел та напрямів використання й розміщення коштів підприємством на певні періоди;

3. Проаналізувати, як пов'язаний звіт про фінансові результати і баланс за допомогою різних коефіцієнтів та співвідношень.

Компоненти фінансової звітності відображають різні аспекти господарських операцій і подій за звітний період, відповідну інформацію попереднього звітного періоду, розкриття облікової політики та її зміни. Мета складання фінансової звітності – надати користувачам повну, правдиву та неупереджену інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства для прийняття рішень. У таблиці 2.3 визначено призначення основних компонентів фінансової звітності підприємства. [43]

Таблиця 2.3

Призначення основних компонентів фінансової звітності

Компоненти звітності	Зміст	Використання інформації
Баланс	Наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємством, на дату балансу	Оцінка структури ресурсів підприємства, їх ліквідності та платоспроможності підприємства, прогнозування майбутніх потреб у позиках, оцінка та прогнозування змін в економічних ресурсах, які підприємство, ймовірно, контролюватиме в майбутньому
Звіт про фінансові результати	Доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітний період	Оцінка та прогноз: прибутковості діяльності підприємства, структури доходів і витрат
Звіт про власний капітал	Зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду	Оцінка та прогноз змін у власному капіталі
Звіт про рух грошових коштів	Генерування та використання грошових коштів протягом звітного періоду	Оцінка та прогноз операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства
Примітки до річної звітності	Обрана облікова політика. Інформація, не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але обов'язкова за стандартами бухгалтерського обліку. Додатковий аналіз статей звітності, необхідний для забезпечення її зрозумілості	Оцінка та прогноз: облікової політики ризиків або непевності, які впливають на підприємство, його ресурси та зобов'язання; діяльності підрозділів підприємства тощо

Джерело: розроблено автором на основі [43]

Основним документом фінансової звітності є Баланс, який складається на основі П(С)БО № 2. У цьому стандарті визначено зміст і форму балансу та загальні вимоги до розкриття його окремих статей.

Для прийняття управлінських рішень лише аналізу показників балансу недостатньо, а тому використовують інші форми звітності, насамперед Звіт про фінансові результати. Цей звіт зіставляє доходи і витрати, понесені за звітний період заради одержання доходів. Оскільки форма звіту надає інформацію про доходи і витрати, які не збігаються з грошовими надходженнями, виникає необхідність у складанні Звіту про рух грошових коштів та Звіту про власний капітал.

Звіт про рух грошових коштів надає інформацію про переміщення коштів підприємства протягом звітного періоду в результаті операційної (надходження протягом звітного періоду коштів від продажу продукції, від орендних операцій, платежі постачальникам, розрахунки з працівниками), інвестиційної (сплата протягом звітного періоду коштів під час придбання основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інвестицій, надходження коштів під час продажу необоротних активів, фінансових інвестицій, надання позик, отримання дивідендів, відсотків), фінансової (отримання протягом звітного періоду коштів внаслідок емісії акцій, отримання позик, виплата відсотків і дивідендів) діяльності. Він дає змогу оцінити зміни в активах підприємства, його фінансовій структурі; платоспроможність, можливість погасити борги, коли це необхідно; ліквідність; фінансову гнучкість; здатність підприємства виконувати зобов'язання, сплачувати дивіденди у майбутньому.

Звіт про власний капітал складають для відображення змін у капіталі, що виникали протягом періоду. Він повідомляє про джерела капіталу підприємства, правові обмеження щодо розподілу інвестованого капіталу, розподіл дивідендів та пріоритетність прав на майно підприємства. Такі дані

більш актуальні для власників і доповнюють інформацію попередніх форм фінансової звітності.

Таким чином, кожна форма фінансової звітності надає інформацію про різні аспекти діяльності підприємства, доповнюючи одна одну. Вони дозволяють подивитися на бізнес з різних точок зору і разом з цим формують його цілісний образ. [42,425]

Мета аналізу фінансових звітів — допомогти фінансовим аналітикам обґрунтувати свої фінансові плани, виявити слабкі місця у фінансових операціях підприємства, вжити відповідних заходів, які допоможуть виправити становище, прийняти рішення про найефективніше вкладання коштів і ресурсів, скоригувати напрями майбутньої діяльності підприємства. Аналіз фінансових звітів допомагає також оцінити ліквідність, фінансову стійкість, плато- і кредитоспроможність підприємства.

За допомогою аналізу фінансових звітів проводять:

- попередню (загальну) оцінку фінансового стану підприємства;
- аналіз кредитоспроможності підприємства та ліквідності його балансу;
- аналіз платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;
- аналіз фінансових результатів підприємства;
- аналіз обігу оборотних коштів;
- оцінку потенційного банкрутства;
- аналіз дохідності (рентабельності);
- аналіз використання капіталу;
- аналіз рівня самофінансування;
- аналіз валютної самоокупності. [15, 114-116]

Важливим аспектом при здійсненні інформаційного забезпечення аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання є нормативно-правове забезпечення.

Система бухгалтерського обліку будь-якого підприємства чи організації є інформаційною основою і умовою здійснення усіх інших функцій управління, що складають логіку циклів управління цим підприємством чи організацією: планування як процесу встановлення майбутніх (прогнозних) показників діяльності; контролю як процесу зіставлення планових та фактичних (облікових) показників; економічного аналізу як процесу оцінки досягнутих показників діяльності та виявлених відхилень від планових параметрів; регулювання як процесу прийняття управлінських рішень щодо забезпечення досягнення планових показників діяльності та усунення негативних відхилень і закріплення позитивних результатів. У зв'язку з цим правове регулювання обліку і звітності підприємств має велике значення у кожній країні.

Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку і звітності має за мету регулювання бухгалтерського обліку і являє собою систему законодавчих і нормативних актів, що забезпечують ведення бухгалтерського обліку і фінансової звітності та відповідно до яких суб'єкти господарювання здійснюють фінансово-господарську діяльність [38, с.47]. Їх можна поділити на чотири групи (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Законодавчі акти, що регулюють питання аналізу капіталу на підприємстві

Групи	Законодавчо-нормативні документи
I група	Конституція України, Податковий кодекс України, Господарський кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV
II група	Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО), які регулюють методологічні засади ведення обліку окремих об'єктів – активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств.
III група	Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку капіталу та господарських операцій підприємств і організацій; Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку; Інші нормативно-правові акти.
IV група	Наказ про облікову політику підприємства; регламенти бухгалтерських та інших адміністративних служб та порядок організації та реалізації внутрішнього контролю. Ця група документів формується в рамках системи управління конкретного підприємства.

Джерело: розроблено автором

При здійсненні аналізу та обліку капіталу підприємства, а також для перевірки правильності, достовірності та законності ведення фінансової, господарської та будь-якої іншої діяльності, пов'язаної з отриманням прибутку, бухгалтерській службі підприємства необхідно користуватися законодавчими та нормативними документами України (Додаток В).

Отже, основними законодавчими актами, що регулюють аналіз та облік капіталу, є Конституція України, Цивільний та Господарський кодекси, Податковий кодекс, якими визначають мінімальні вимоги щодо формування зареєстрованого (пайового) капіталу, резервного капіталу підприємства.

Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні визначаються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6], дія якого поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності. Відповідно до статті 6 вищевказаного Закону, державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюється з метою: - створення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств та гарантують і захищають інтереси користувачів; удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності. [6]

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено, що підприємство самостійно:

- визначає облікову політику підприємства;
- обирає форму бухгалтерського обліку;
- розробляє систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій;

- затверджує правила документообороту і технологію обробки облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку;
- визначає доцільність застосування міжнародних стандартів.

Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій зі складовими власного капіталу є первинні документи. Порядок документального оформлення господарських операцій та вимоги щодо складання документів регламентуються Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку та статтю 9 закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Таким чином, ефективність кожної управлінської системи значною мірою залежить від інформаційного забезпечення. Система інформаційного забезпечення фінансового аналізу представляє собою неперервний і цілеспрямований відбір відповідних інформаційних показників, які необхідні для здійснення аналізу, планування і підготовки ефективних управлінських рішень за всіма напрямками фінансової діяльності підприємства. Облік власного капіталу повинен систематизувати та узагальнювати вихідну інформацію про всі зміни у власному капіталі, а також формувати звітність на основі достовірних результатів, оскільки капітал товариства є змінною величиною і постійно збільшується або зменшується під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів, що проявляється у зміні кількості власників та його розміру.

2.2. Організаційно-інформаційна модель фінансового аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання

Економічний аналіз розглядає питання вивчення економічних аспектів господарських явищ і процесів господарської діяльності; виявлення причин і факторів, що їх обумовили; обґрунтування, опрацювання та розробка заходів з мобілізації виявлених резервів; підвищення ефективності роботи підприємства. Таким чином, щоб зрозуміти і правильно оцінити те чи інше економічне явище, необхідно не тільки вивчати усі взаємозв'язки і взаємозалежності з іншими явищами, а й досліджувати формування, динаміку та структуру фінансових результатів підприємства, що неможливо без чіткого усвідомлення організаційно-інформаційної моделі аналізу доходів, витрат та безпосередньо фінансових результатів суб'єктів господарювання. [12]

Будь-яка цілеспрямована діяльність потребує певних обмежень і передбачає визначення суб'єктів діяльності, її об'єктів, мети та завдань, вирішення яких є умовою досягнення мети діяльності, формування інформаційної бази, методів і прийомів, за допомогою яких передбачається вирішити поставленні завдання.

Одним із способів формалізації аналізу суб'єктів господарювання є розробка організаційно-інформаційної моделі, яка поєднує обидві основні складові аналізу господарської діяльності: організаційну та інформаційну [32].

Дана модель складається з шести взаємопов'язаних блоків:

- мета і завдання аналізу;
- об'єкти і суб'єкти аналізу;
- система показників аналізу;
- інформаційна база аналізу;
- методичне забезпечення аналізу;

- прийоми узагальнення та реалізації результатів аналізу.

Сформовану структуру організаційно–інформаційної моделі фінансового аналізу формування і використання капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий» можна подати у вигляді таблиці 2.5.

Реалізація елементів організаційно-інформаційної моделі формування та використання капіталу підприємства забезпечує досягнення поставленої мети – оцінки ефективного його використання, пошук шляхів та резервів підвищення капіталу, поліпшення структури капіталу і забезпечення на цій основі високої ефективності його використання.

Таблиця 2. 5

Організаційно-інформаційна модель аналізу формування і використання капіталу підприємства

1. Мета та завдання аналізу формування і використання капіталу підприємства	
<p>1.1. Мета аналізу капіталу підприємства: пошук напрямів підвищення ефективності формування і використання капіталу підприємства для забезпечення фінансової стійкості</p>	<p>1.2. Завдання аналізу капіталу підприємства:</p> <ul style="list-style-type: none"> · ознайомлення з процесом оптимізації структури капіталу та розробка алгоритму оптимізації; · визначення переваг та недоліків власних та позичених джерел формування капіталу підприємства; · встановлення можливих темпів розвитку з позиції забезпечення джерелами фінансування; · виявлення доступних джерел фінансування, оцінка раціональних способів їх мобілізації; · прогнозування положення підприємства на ринку капіталів.
2. Об'єкти і суб'єкти аналізу формування і використання капіталу підприємства	
<p>2.1. Об'єкти:</p> <ul style="list-style-type: none"> · власний капітал в цілому та за видами; · позиковий капітал в цілому та за видами; · джерела фінансування підприємства; · чинники, що впливають на фінансову стійкість та платоспроможність підприємства; · чинники, що впливають на рентабельність та ділову активність підприємства; · чинники, що впливають на формування і використання капіталу підприємства. 	<p>2.2. суб'єкти:</p> <ul style="list-style-type: none"> · держава; · вищі посадові особи підприємства; · економічні служби підприємства; · керівники функціональних та структурних підрозділів підприємства; · трудовий колектив; · власники та акціонери; · зовнішні користувачі інформації.

Продовження таблиці 2.5

3. Система економічних показників аналізу формування і використання капіталу підприємства	
<p>3.1. Абсолютні показники, джерелом яких є облік:</p> <ul style="list-style-type: none"> · залишки та обороти з надходження і витрчання власного капіталу в цілому та за його видами; · залишки та обороти з надходження і витрачання позикового капіталу в цілому та за його видами; · фінансові результати; · абсолютні показники динаміки. 	<p>3.2. Відносні показники, які є наслідком аналітичної обробки облікової інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> · відносні показники структури капіталу; · відносні показники динаміки капіталу; · відносні показники фінансової стійкості; · відносні показники інтенсивності процесів (Коефіцієнти оборотів з надходження і витрачання ресурсів; з утворення та вилучення власного капіталу; з утворення та погашення зобов'язань. Коефіцієнт фінансової стійкості та платоспроможності. Коефіцієнти рентабельності та ділової активності)
4. Інформаційне забезпечення аналізу ефективності формування і використання капіталу підприємства	
4.1. Зовнішня інформація	4.2. Внутрішня інформація:
<ul style="list-style-type: none"> · нормативна; · правова; · довідкова. 	<ul style="list-style-type: none"> · планова; · фактографічна.
5. Методичні прийоми обробки первинної (вхідної) інформації	
5.1 Економіко-логічні методи	5.1 Економіко-математичні методи
<ul style="list-style-type: none"> · метод групування; · метод порівняння; · розрахунок відносних показників; · розрахунок середніх показників; · метод деталізації; 	<ul style="list-style-type: none"> · метод обробки динамічних рядів; · метод регресійно-кореляційного аналізу; · метод моделювання;
6. Узагальнення та реалізація результатів аналізу формування і використання капіталу підприємства	
<ul style="list-style-type: none"> · систематизація результатів; · оцінка виявлених недоліків; · оформлення результатів аналізу і передача їх в управлінські структури для реалізації запропонованих заходів; · оцінка заходів щодо потенційного збільшення частки власного капіталу та забезпечення раціонального та ефективного використання капіталу підприємства; · вибір оптимального варіанту заходів щодо ефективного управління капіталом; · прийняття рішення щодо реалізації обраного варіанту заходів; · доведення прийнятого рішення до виконавців; · забезпечення контролю за виконанням прийнятих рішень. 	

Джерело: розроблено автором на основі [12]

Отже, формалізація аналітичного процесу в системі управління капіталом підприємства на основі побудови організаційно-інформаційної моделі аналізу формування і використання капіталу ґрунтується на визначенні мети і завдань, суб'єктів і об'єктів дослідження, системи показників, інформаційного та методичного забезпечення аналізу. Тобто, процес управління охоплює наступні етапи: збирання інформації про формування та використання капіталу, аналіз цієї інформації і прийняття рішень на основі такого аналізу. На основі побудованої організаційно-інформаційної моделі працівники ТОВ «Телеканал «Прямий» зможуть в будь-який момент без додаткових затрат часу і зусиль провести експрес-аналіз ефективності використання капіталу та використати аналітичну інформацію під час прийняття оптимальних управлінських рішень. Отже, організаційно-інформаційна модель аналізу ефективності використання капіталу допоможе чітко спланувати проведення аналізу та дозволить оперативно відшукати наявні «слабкі сторони» та прийняти управлінські рішення щодо їх швидкого усунення.

Можна зазначити, що організація та інформаційне забезпечення аналізу доходів, витрат та фінансових результатів підприємства відіграє важливу роль у функції управління підприємством.

Визначена чітка структура організаційно-інформаційної моделі аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства надає змогу зрозуміти і правильно оцінити різні економічні явища. Комплексний економічний аналіз являє собою сукупність заходів, спрямованих на збір, консолідацію, узагальнення та обробку вхідної фінансової інформації, з метою ідентифікації економічного потенціалу об'єкта аналізу, а також форми подання результатів такої ідентифікації.

Оцінка фінансових результатів створює необхідну інформаційну базу для прийняття різноманітних управлінських та фінансових рішень щодо проблемних питань бізнесу, напрямків розвитку.

Висновок до розділу 2

Можна зробити висновок, що в конкурентних умовах ефективне функціонування системи інформаційного забезпечення фінансового планування сприяє зниженню ризику для суб'єкта господарювання та прийняттю раціональних управлінських рішень. Ефективне функціонування та фінансове благополуччя підприємства багато в чому залежать від правильності організації та точності ведення бухгалтерського обліку.

Система фінансової звітності формує основу для визначення основних показників ефективності, які в майбутньому дозволять виявити і попередити певні проблеми та створити інформаційну базу для виявлення тенденцій розвитку бізнесу. Таким чином, ефективність кожної управлінської системи значною мірою залежить від інформаційного забезпечення. Система інформаційного забезпечення фінансового аналізу представляє собою неперервний і цілеспрямований відбір відповідних інформаційних показників, які необхідні для здійснення аналізу, планування і підготовки ефективних управлінських рішень за всіма напрямками фінансової діяльності підприємства. Мета аналізу фінансових звітів — допомогти фінансовим аналітикам обґрунтувати свої фінансові плани, виявити слабкі місця у фінансових операціях підприємства, вжити відповідних заходів, які допоможуть виправити становище, прийняти рішення про найефективніше вкладання коштів і ресурсів, скоригувати напрями майбутньої діяльності підприємства.

Також варто зазначити, що важливим аспектом при здійсненні інформаційного забезпечення аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання є нормативно-правове забезпечення.

Потреби фінансового аналізу забезпечуються нормативно-довідковими, плановими та обліковими інформаційними ресурсами. Комплексне їх використання забезпечує оцінку діяльності підприємства в динаміці, рівня

виконання плану, обґрунтованості планових показників та діагностику досягнення нормативного сценарію господарювання.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

3.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Телеканал «Прямий»

ТОВ «Телеканал «Прямий» – український інформаційний телеканал, створений 24 серпня 2017 року на місці телеканалу «Тоніс». Головною особливістю каналу є цілодобовий жестовий переклад та марафони під час важливих подій. Керівником організації є Сташевський Володимир Віталійович. Розмір статутного капіталу складає 462 290 000,00 грн. Товариство має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в установах банків, круглу печатку зі своїм найменуванням, штампи та інші реквізити, визначені чинним законодавством. Підприємство ТОВ «Телеканал «Прямий» знаходиться в місті Києві, вулиця Мечнікова, будинок 2-А та має офіційний сайт. Станом на 09.08.2021, компанія ТОВ «Телеканал «Прямий» має такі види діяльності:

- 60.20 - Діяльність у сфері телевізійного мовлення,
- 59.11 - Виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм,
- 59.12 - Компонування кіно- та відеофільмів, телевізійних програм,
- 59.13 - Розповсюдження кіно- та відеофільмів, телевізійних програм,
- 73.12 - Посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації.

Одним із найважливіших елементів внутрішнього середовища даного товариства є його організаційна структура управління (рис.3.1).

Організаційна структура має безпосередній вплив на реалізацію стратегії підприємства, його взаємодію із зовнішнім середовищем та ефективно вирішення поставлених завдань. Головне призначення

організаційної структури - забезпечити ефективну діяльність управлінського персоналу.

Бухгалтерський облік на підприємстві ТОВ «Телеканал «Прямий» здійснюється бухгалтерією на чолі з головним бухгалтером. Він забезпечує дотримання вимог, передбачених Законом про бухгалтерський облік та іншими законодавчими і нормативними документами з питань організації і ведення бухгалтерського та податкового обліку. Відповідальність за ведення

Рис. 3.1. Організаційна структура ТОВ «Телеканал «Прямий»

Джерело: розроблено автором

податкового обліку, правильність і своєчасність складання і подання податкової звітності несе головний бухгалтер згідно з чинним законодавством.

Результатом фінансово-виробничої діяльності підприємства є його фінансовий стан, тому проведемо аналіз ефективності використання капіталу на прикладі ТОВ «Телеканал «Прямий» за даними фінансової звітності за 2016–2020 роки.

Коефіцієнти платоспроможності та фінансової стійкості розраховуються на основі бухгалтерської інформації, сформованої відповідно до вимог НП(С)БО1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (Додаток В). Усі наведені показники визначаються як співвідношення окремих статей Балансу (Звіту про фінансовий стан) підприємства. Зауважимо, що в умовах застосування сучасних інформаційних технологій періодичність складання Балансу (Звіту про фінансовий стан) обумовлюється інформаційними потребами управління.

У табл. 3.1 наведено інформацію щодо динаміки коефіцієнтів платоспроможності та фінансової стійкості ТОВ «Телеканал «Прямий» за 2016-2020 рр.

Динаміка показників платоспроможності та фінансової стійкості відображена у табл. 3.1. Перш за все спостерігається суттєве покращення платоспроможності підприємства, про що свідчить збільшення коефіцієнтів швидкої ліквідності, поточної ліквідності та коефіцієнта автономії.

Зросли коефіцієнти фінансової стійкості, які залежать від характеру розміщення власного та позикового капіталу в активах (коефіцієнт частки власного капіталу в оборотних активах, коефіцієнт реальної вартості основних засобів). Разом з тим, коефіцієнти фінансової стійкості, що характеризують структуру капіталу (коефіцієнт мультиплікації власного капіталу, коефіцієнт загальної заборгованості, коефіцієнт співвідношення позикового і власного капіталу) знизилися, що вказує на позитивні зрушення у формуванні джерел фінансування підприємства.

Оцінюючи коефіцієнти платоспроможності та фінансової стійкості, особливо щодо інтенсивності їх зміни, не можна давати однозначні характеристики якості фінансового стану.

Загалом, висновки мають здійснюватися з обов'язковим урахуванням результатів моніторингу кризових явищ та виявленням причин, що дестабілізують економічну ситуацію і загрожують втратою платоспроможності підприємства. Зокрема, для характеристики фінансової стійкості головним в оцінках є стабільна динаміка позитивних змін, що сприяють наближенню фактичних значень до стандартів контролю. Причинами, що порушують цю стабільність, є необґрунтоване створення додаткових джерел фінансування та порушення основних правил розміщення капіталу в активах підприємства.

Таблиця 3.1

Динаміка коефіцієнтів платоспроможності та фінансової стійкості ТОВ «Телеканал «Прямий» за 2016-2020 рр.

Назва показника	Фактичне значення					Відхилення (+, -) від							
	2016	2017	2018	2019	2020	Абс. 2016	Абс. 2017	Абс. 2018	Абс. 2019	Відн. 2016	Відн. 2017	Відн. 2018	Відн. 2019
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (К _{АБС.Л.})	0,28	0,40	0,26	0,67	1,24	0,12	-0,14	0,41	0,57	42,9%	-35%	158%	85%
Коефіцієнт швидкої ліквідності (К _{ШЛ})	0,45	0,59	0,37	0,95	1,51	0,14	-0,22	0,58	0,56	31%	-37%	157%	59%
Коефіцієнт поточної ліквідності (К _{ПЛ})	1,17	0,78	0,66	1,08	2,07	-0,39	-0,12	0,42	0,99	-33%	-15%	63,6%	91,7%
Коефіцієнт автономії (К _{АВТ})	0,80	0,63	0,48	0,61	0,57	-0,17	-0,15	0,13	-0,04	-21%	-23,8%	27%	-6,6%
Коефіцієнт мультиплікації власного капіталу (К _{МУЛЬТ})	1,25	1,60	2,07	1,65	1,74	0,35	0,47	-0,42	0,09	28%	29%	-20%	5,5%
Коефіцієнт фінансової стійкості (К _{ФС})	4,06	1,67	1,28	2,07	2,69	-2,39	-0,39	0,79	0,62	-58,9%	-23%	61,7%	30%
Коефіцієнт фінансового левериджу (К _{ФЛ})	0,002	0,052	0,015	0,020	0,025	0,05	-0,037	0,005	0,005	25%	-71%	33,3%	2,5%
Коефіцієнт загальної заборгованості (К _{ЗЗ})	0,20	0,37	0,38	0,29	0,21	0,17	0,01	-0,09	-0,08	85%	2,7%	-23,7%	-27,6%
Коефіцієнт довгострокового залучення позикового капіталу (К _{ДЗ})	0,002	0,050	0,015	0,019	0,024	0,048	-0,035	0,004	0,005	24%	-70%	26,7%	26,3%
Коефіцієнт маневрування (К _{МАН})	0,041	-0,121	0,50	0,50	0,72	-0,162	0,621	0	0,22	-395%	-513%	0	44%
Коефіцієнт частки власного капіталу в оборотних активах (К _{ВОК})	0,14	-0,29	-0,51	0,07	0,52	-0,43	-0,22	0,58	0,45	-307%	75,8%	-114%	643%
Коефіцієнт структури позикового капіталу (К _{СПК})	0,008	0,088	0,020	0,042	0,067	0,08	-0,068	0,022	0,025	10%	-77%	110%	59,5%
Коефіцієнт співвідношення позикового і власного капіталу (К _{СПВК})	0,25	0,60	0,78	0,48	0,37	0,35	0,18	-0,3	-0,11	140%	30%	-38,5%	-23%
Коефіцієнт фінансового ризику (К _{ФР})	0,24	0,55	0,77	0,46	0,35	0,28	0,22	-0,31	-0,11	116,7%	40%	-40%	-24%
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів (К _{РВ})	0,55	0,45	0,40	0,35	0,33	-0,1	-0,05	-0,05	-0,02	-18,2%	-11,1%	-12,5%	-5,7%

Джерело: розроблено автором на основі фінансової звітності ТОВ «Телеканал «Прямий»

3.2. Методика аналізу власного та залученого капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий»

Власний капітал суб'єкта господарювання – основне джерело формування прибутку і доходів його власників як у перспективному так і в поточному періоді, його розмір та динаміка змін показує рівень ефективності підприємницької діяльності. [19]

У процесі аналізу капіталу необхідно вирішити такі завдання: здійснити загальну оцінку складу і структури капіталу підприємства; проаналізувати ефективність використання капіталу; проаналізувати оборотність капіталу; здійснити аналіз прибутковості капіталу; проаналізувати кредиторську заборгованість підприємства. Основними джерелами інформації для аналізу власного капіталу є фінансова звітність підприємства. Аналіз руху власного капіталу здійснюється на основі Звіту про власний капітал. Для проведення аналізу необхідно перш за все ознайомитися зі змістом окремих складових власного капіталу і детально вивчити зміст кожної статті форми фінансової звітності «Звіт про власний капітал».

Власний капітал являє собою частину в активах підприємства, що залишається після вирахування зобов'язань:

$$K = A - Z$$

де K - власний капітал;

A - активи підприємства;

Z - зобов'язання підприємства, включаючи забезпечення майбутніх витрат і платежів та доходи майбутніх періодів.

Якісний фінансовий аналіз власного капіталу неможливий без визначення його напрямів. На рис. 3.2 наведені основні напрями аналізу власного капіталу підприємства [31]. В нашому дослідженні ми акцентуємо увагу на загальний аналіз власного капіталу підприємства, що ґрунтується на оцінці динаміки власного капіталу в цілому, за складом та структурою.

Стабільність господарської діяльності ТОВ «Телеканал «Прямий» залежить від його фінансово-господарської діяльності. Тому аналіз показників, що його характеризують мають надзвичайно важливе значення.

Рис. 3.2. Напрями аналізу власного капіталу

Джерело: розроблено автором на основі [31]

Розглянемо загальний аналіз власного та залученого капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий» за 2016 – 2020 рр. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016-2020 рр. наведено у додатках А-Б.

Результати дослідження, наведені в табл. 3.2., показують, що загалом протягом досліджуваного періоду спостерігаємо спочатку негативну динаміку показників власного капіталу: у 2016 році показник власного капіталу становив 9 203 564 грн, а вже у 2017 році він становить 8 451 945 грн, тобто за рік власний капітал зменшився на 8%, починаючи з 2017 року він збільшився на 28,7%, а у 2018 році – на 14,7% і у 2019 році – на 37,3%.

У той час залучений капітал у 2016 році становив 17 958 грн, а вже у 2017 році – 445 223 грн, тобто залучений капітал зріс на 427265 грн (23,8%), у 2017 році зменшився на 70,6%, в 2018 році – зріс на 64,5%, а в 2019 році – збільшився на 44,4%.

Таблиця 3.2

**Загальний аналіз власного та залученого капіталу ТОВ «Телеканал
«Прямий» за 2016-2020рр.**

Назва показника	Фактичне значення					Відхилення (+,-)							
	2016	2017	2018	2019	2020	Абс, тис грн				Відносне, %			
						2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Власний капітал, тис грн	9 203 564	8 451 945	10 873 619	12 469 171	17 125 031	-751619	2421674	1595552	4655860	-8%	28,7%	14,7%	37,3%
Залучений капітал, тис грн	17 958	445 223	130 882	215 308	310 855	427265	- 314341	84426	95547	23,8%	-70,6%	64,5%	44,4%
Всього	9221522	8897168	1100450	1268447	1743588	-324359	2107333	1679978	4751407	-3,5%	23,7%	15,3%	37,5%

Джерело: Розроблено автором на основі фінансової звітності ТОВ «Телеканал «Прямий»

Графічно динаміку власного та залученого капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий» за 2016 – 2020 рр. можемо побачити на рис. 3.3.

Рис. 3.3. Динаміка власного та залученого капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий» за 2016-2020 рр.

Джерело: Розроблено автором на основі фінансової звітності ТОВ «Телеканал «Прямий»

У табл. 3.3. наведено склад, структуру і динаміку пасивів ТОВ «Телеканал «Прямий» на підставі Балансу (Звіт про фінансовий стан) протягом 2016-2020 років.

Таблиця 3.3

**Динаміка складу та структури пасивів ТОВ «Телеканал «Прямий»
за 2016-2020 рр.**

<i>Назва показника</i>	Фактичне значення					Абсолютне відхилення				Відносне відхилення(%)			
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
<i>Власний капітал, в тому числі(тис. грн.):</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зареєстрований капітал	887119	887119	887119	1009249	887119	0	0	122130	-122130	0	0	13,80%	-12,10%
Капітал у дооцінках	65982	0	0	0	0	-65982	-	-	-	-100%	-	-	-
Додатковий капітал	205040	204 983	180488	258294	258294	-57	-24495	77806	0	-0,03%	-12%	43,10%	0
Резервний капітал	133068	133068	133068	132933	132933	0	0	-135	0	0	0	-0,10%	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	8282753	7597173	10043342	11439093	16217083	-685580	2446169	1395751	4777990	-8,30%	32,20%	13,90%	41,70%
<i>Довгострокові зобов'язання</i>	17958	445223	130882	215308	310855	427265	-314341	84426	95547	2379%	-70,60%	64,50%	44,40%
<i>Поточні зобов'язання, в тому числі(тис. грн.):</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредиторська заборгованість	1331723	3347676	3914352	3865667	3607854	2015953	566676	-48685	-257813	151%	17%	-1,20%	-6,70%

Закінчення таблиці 3.3

Поточні забезпечення	367464	504078	422267	352355	155501	136614	-81811	-69912	-196854	37%	-16%	-16,60%	-55,90%
Інші поточні зобов'язання	57684	272373	1601186	298469	407668	214689	1328813	-1302717	109199	372%	488%	-81,40%	36,60%
Валюта балансу	11468852	13512878	17475568	17618618	21751813	2044026	3962690	143050	4133195	17,80%	29%	0,80%	23,40%

Джерело: Розроблено автором на основі фінансової звітності ТОВ «Телеканал «Прямий»

Проаналізувавши склад та структуру пасивів ТОВ «Телеканал «Прямий» за 2016-2020 рр. встановлено, що у 2018 році вони збільшився на 143050 тис. грн. та на 4133195 тис. грн. у 2019 році. За 2016-2020 роки зареєстрований капітал змінювався: у 2018 році він зріс на 13,8% (122130 тис. грн), а у 2019 році – зменшився на 12,1% (1221300 тис грн). Серед усіх складових власного капіталу найбільшу питому вагу займає нерозподілений прибуток (непокритий збиток), що можемо бачити в Додатку Г. Значення додаткового капіталу у 2017 році зменшилося на 24495 грн. (12%), а протягом 2019-2020 років не змінювалося і становило 258294 тис грн. Сума резервного капіталу, створеного підприємством у протягом 2016-2018 рр. складало 133068 тис.грн., а у 2018 році зменшилася на 135тис.грн, при цьому питома вага резервного капіталу зменшилася на 0,10% і склала 132 933 тис.грн, у 2020 році сума резервного капіталу не змінилася. Нерозподілений прибуток у 2018 році збільшився на 13,9% , а в 2019 році – 41,7%. Нульове значення капіталу в дооцінках свідчить про відсутність заборгованості засновників підприємства за внесками до статутного капіталу. Зміни спостерігаються у розділі «Довгострокові зобов'язання», які у 2018 році збільшився на 84426 тис. грн.(64,5%), та у 2019 році на 95547 тис. грн.(44,4%).

Аналіз ефективності використання власного капіталу здійснюється за показниками рентабельності, оборотності та окупності, алгоритми розрахунку яких наведено у Додатку Б.

На основі наведених показників у Додатку Б проведемо аналіз ефективності використання власного капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий». Отримані результати аналізу представлені у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

**Динаміка аналізу ефективності використання власного капіталу
ТОВ «Телеканал «Прямий» за 2016-2020 рр.**

Назва показника	Фактичне значення					Абсолютне відхилення				Відносне відхилення(%)			
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Рентабельність власного капіталу (R_K)%	41	26	22,5	27,2	36	-15	-3,5	4,7	8,8	-26,6	-13,5	20,80	32
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (K_{OK})	1,4	1,5	1,2	1,2	0,9	0,1	-0,3	0	-0,3	7,10	-20	0	-25
Термін окупності власного капіталу ($T_{окупн}$)	2,4	3,9	4,4	3,7	2,8	1,5	0,5	-0,7	-0,9	62,5	12,8	-15,90	-24,30

Джерело: Розроблено автором на основі фінансової звітності ТОВ «Телеканал «Прямий»

За результатами розрахунків рентабельність власного капіталу досліджуваного підприємства зростає з 22,5 у 2018 році до 27,2 у 2019 році, а в 2020 році склала 36. Графік динаміки рентабельності власного капіталу наведений у Додатку Д. Коефіцієнт оборотності власного капіталу мав тенденцію до зниження: у 2017 він склав 1,5, а вже у 2018 – 1,2, 2019 – 1,2, у 2020 – 0,9. Термін окупності власного капіталу мав аналогічну ситуацію: у 2018 році склав 4,4, у 2019 році – 3,7, а вже у 2020 році – 2,8.

Можна зробити висновок, що зменшення приросту капіталу негативно вплинув на оборотність власного капіталу, призвівши у звітних періодах до її зменшення. Коефіцієнт окупності власного капіталу є оберненим по відношенню до коефіцієнта рентабельності.

Отже, як висновок, запропонований порядок проведення аналізу власного капіталу підприємства сприятиме підвищенню рівня фінансового управління у сфері формування і ефективного використання власних фінансових ресурсів, забезпеченню фінансової стійкості підприємства, а також зростанню рівня впевненості інвесторів та кредиторів щодо перспектив фінансування та інвестування у діяльність аналізованого об'єкта.

Проаналізувавши дані, слід зазначити, що ТОВ «Телеканал «Прямий» ефективно використовує власний капітал. Негативним моментом є зменшення оборотності капіталу. Негативним фактором, що впливає та уповільнює оборотність власного капіталу є збільшення вартості капіталу підприємства. Головним показником, який характеризує ефективність використання власного капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий» є його рентабельність, яка на 2018 рік складає 22,5. Цей показник зростає у 2019 році до 27,2, та збільшується у 2020 році до 36 (32%). Аналізуючи розрахункові показниками можна зробити висновок про позитивні зрушення у капіталі підприємства за досліджений період.

Обсяг капіталу може бути сформований за рахунок використання джерел утворення як позиченого, так і власного капіталу. Сьогодні питання підвищення якості управління позиковим капіталом в Україні є особливо важливим через сукупність факторів. Суб'єкти господарювання в Україні мають постійну потребу у в позикових ресурсах для забезпечення процесів своєї діяльності та розвитку.[19]

Залучення позикового капіталу дозволяє суттєво розширити обсяг господарської діяльності підприємства, забезпечити більш ефективне використання власного капіталу, прискорити формування цільового фінансування і на цій підставі підвищити ринкову вартість підприємства.

Позиковий капітал може утворюватись за рахунок двох основних груп джерел позикових коштів, які зображено в Додатку Е.[30]

Аналіз формування та використання залученого капіталу дає змогу визначити напрями розміщення коштів, ступінь залежності підприємства від кредиторів, ефективність використання залученого капіталу та підтримання необхідного рівня ліквідності, а також платоспроможності суб'єкта господарювання.

Кінцева мета аналізу формування залученого капіталу – оцінка його руху, що є необхідною умовою для ефективної господарської діяльності та визначення адекватності вибору шляхів її фінансування (Додаток В).[30]

Таблиця 3.5

**Динаміка ефективності використання позикового капіталу
ТОВ «Телеканал «Прямий» за 2016-2020 рр.**

Назва показника	Фактичне значення					Абсолютне відхилення				Відносне відхилення(%)			
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Рентабельність позикового капіталу ($R_{П}$), %	166,80%	43,40%	37%	65,80%	133,3%	-123,4	-6,4	28,8	67,5	-74%	-14,70%	78,00%	102,6
Коефіцієнт оборотності позикового капіталу ($K_{ОК}$)	5,8	2,6	1,97	2,89	3,4	-3,2	-0,63	0,92	0,51	-55%	-24%	46,70%	17,60%
Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань ($K_{ОПЗ}$)	5,9	2,8	2	3,03	3,65	-3,1	-0,8	1,03	0,62	-52,50%	-28,60%	51,50%	20,50%
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари ($K_{ОКЗ}$)	9,9	3,9	3,31	3,86	4,37	-6	-0,59	0,55	0,51	-60,60%	-15%	16,60%	13,20%

Джерело: Розроблено автором на основі фінансової звітності ТОВ «Телеканал «Прямий»

Дані, наведені у табл. 3.5. є наслідком прискороного зростання позикового капіталу порівняно з результатами фінансово-господарської діяльності підприємства – чистим прибутком і доходом від реалізації продукції. Разом з тим, загалом негативна динаміка показників ефективності використання позикового капіталу може бути визнана тимчасовим явищем, яке супроводжує зрушення у формуванні джерел фінансування, якщо ці зрушення призвели до загального підвищення ефективності використання активів підприємства.

Залучення та використання позикових ресурсів впливає на зростання рентабельності власних коштів, але становить загрозу для фінансової стійкості підприємства. Залучення позикових коштів необхідно здійснювати обґрунтовано та відповідно до обраної фінансової політики кожного підприємства, оскільки чим більша буде частка залучених коштів, тим вищий є фінансовий ризик.

Таким чином, основними засадами успішного управління позиковим капіталом є: дотримання збалансованої структури капіталу підприємства, що включає в себе оптимальні обсяги запозичених та власних коштів; постійний моніторинг використання позикових ресурсів; аналіз динаміки змін у частках власного та позикового капіталу, визначення причин та якісних характеристик цих змін; забезпечення вищого рівня економічної рентабельності підприємства, ніж рівень вартості позикового капіталу; співставляти фінансові можливості підприємства до та після залучення додаткових ресурсів, правильно використовувати додаткові ресурси; тримати фінансову стійкість на допустимому рівні, даючи підприємству змогу розвиватись завдяки залученому капіталу. Загалом залучення позикового капіталу повинне бути обґрунтованим та відповідати фінансовій політиці такого суб'єкта господарювання.

Висновки до розділу 3

Основна мета функціонування капіталу – його рух. Упродовж поточної діяльності підприємства форма його капіталу постійно змінюється. Ці зміни стосуються збільшення (зменшення) як абсолютної величини капіталу, так і окремих його складових. Постійно здійснюється перетворення одних ресурсів на капітал, інших – на товар або інші види цінностей. Основу фінансового потенціалу підприємства становить його власний капітал, збереження власного капіталу є одним із основних показників якості фінансового управління підприємством. Необхідність досягнення головної мети підприємства для забезпечення запланованого рівня доходів вимагає раціонального управління капіталом. Обсяг капіталу може бути сформований за рахунок використання джерел утворення як позиченого, так і власного капіталу. Оптимальне значення структури капіталу передбачає таке співвідношення власних коштів та позикового капіталу, яке забезпечує досягнення оптимальних значень цільових показників діяльності підприємства у відповідності з обраними критеріями фінансового менеджменту.

Рішення про вибір структури капіталу є частиною обґрунтованої стратегії фінансування, яка спирається на процес підготовчої аналітичної роботи, що враховує темп зростання ринкової позиції, інвестиційні потреби підприємства, вартість залучення капіталу та вплив факторів макросередовища. У процесі дослідження було встановлено, що для оцінки майнового стану підприємства використовують систему показників платоспроможності, фінансової стійкості, яка дозволяє оцінити здатність підприємства відшкодувати поточні борги у визначені терміни, фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, мобільність власного капіталу, здатність капіталу утворювати активи, заборгованість підприємства тощо.

Тому актуальною є така організація обліку власного капіталу, при якій облік є інформаційною базою, яка дозволяє провадити оперативний аналіз та контроль ефективності використання власного капіталу з тим, щоб своєчасно розробляти і впроваджувати коригуючі заходи щодо усунення негативних тенденцій.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідження випускної кваліфікаційної роботи стосувалося фінансового аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання. Було досліджено організаційно-економічну характеристику ТОВ «Телеканал «Прямий», досліджено етапи, організацію та методику фінансового аналізу формування і використання капіталу суб'єкта господарювання.

Дане дослідження дало нам змогу визначити, що капітал являє собою одну з найбільш використовуваних економічних категорій. Він є базою створення і розвитку підприємства у процесі функціонування, забезпечує інтереси держави, власників і персоналу. Досліджено, що ефективно діюча система формування капіталу в межах підприємства дозволяє максимізувати його ринкову вартість, забезпечити фінансову стійкість й рентабельність та мінімізувати ризики фінансово-господарської діяльності в довгостроковому періоді.

Варто звернути увагу, що ефективність кожної управлінської системи значною мірою залежить від інформаційного забезпечення. Облік капіталу повинен систематизувати та узагальнювати вихідну інформацію про всі зміни у капіталі, а також формувати звітність на основі достовірних результатів, оскільки капітал товариства є змінною величиною і постійно збільшується або зменшується під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів, що проявляється у зміні кількості власників та його розміру. Основним джерелом інформації для такого аналізу є баланс підприємства. Його значення настільки велике, що аналіз фінансового стану нерідко називають аналізом балансу.

Потреби фінансового аналізу забезпечуються нормативно-довідковими, плановими та обліковими інформаційними ресурсами. Комплексне їх використання забезпечує оцінку діяльності підприємства в динаміці, рівня виконання плану, обґрунтованості планових показників та діагностику досягнення нормативного сценарію господарювання.

Мета аналізу фінансових звітів — допомогти фінансовим аналітикам обґрунтувати свої фінансові плани, виявити слабкі місця у фінансових операціях підприємства, вжити відповідних заходів, які допоможуть виправити становище, прийняти рішення про найефективніше вкладання коштів і ресурсів, скоригувати напрями майбутньої діяльності підприємства.

В результаті дослідження, запропоновано методику аналізу власного капіталу суб'єкта господарювання, що поділяється на вертикальний та горизонтальний аналіз.

Здійснено аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та аналіз ефективності використання капіталу суб'єкта господарювання. Варто зазначити, що динаміка показників платоспроможності та фінансової стійкості ТОВ «Телеканал «Прямий» не може бути однозначно оцінена. Перш за все спостерігається покращення платоспроможності підприємства, про що свідчить зниження коефіцієнтів швидкої ліквідності, поточної ліквідності та коефіцієнта автономії. Відчутно зросли коефіцієнти фінансової стійкості, які залежать від характеру розміщення власного та позикового капіталу в активах. Встановлено, що наслідком прискореного зростання позикового капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий» є залучення та використання позикових ресурсів. Залучення позикових коштів необхідно здійснювати обґрунтовано та відповідно до обраної фінансової політики кожного підприємства, оскільки чим більша буде частка залучених коштів, тим вищий є фінансовий ризик. Проаналізувавши склад та структуру пасивів ТОВ «Телеканал «Прямий» за 2016-2020 рр. досліджено, що у 2018 році вони збільшилися на 143050 тис. грн. та на 4133195 тис. грн. у 2019 році. Негативним моментом є зменшення оборотності капіталу. Негативним фактором, що впливає та уповільнює оборотність власного капіталу є збільшення вартості капіталу підприємства. Головним показником, який характеризує ефективність використання власного капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий» є його рентабельність, яка на 2018 рік складає 22,5. Цей показник зростає у 2019 році до 27,2, та збільшується у 2020 році до 36 (32%). Проаналізувавши дані, можна зробити

висновок про позитивні зрушення у капіталі ТОВ «Телеканал «Прямий» за досліджений період.

Внутрішній контроль досліджуваного підприємства націлений насамперед на систему управління ризиками і систему внутрішнього контролю, їх оцінку, аналіз, пошук шляхів удосконалення. Організаційно-інформаційна модель аналізу ефективності використання власного та позикового капіталу підприємства допоможе чітко спланувати проведення аналізу та дозволить оперативно відшукати наявні «слабкі сторони» та прийняти управлінські рішення щодо їх швидкого усунення, що дасть змогу значно підвищити фінансову стійкість підприємства та його прибутковість.

На основі проведеного дослідження, можемо стверджувати, що оптимальна структура капіталу являє собою таке співвідношення використання власних і позичених коштів, при якому забезпечується ефективна пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності і коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства, тобто максимізується його ринкова вартість.

Отже, однією з основних категорій ефективності діяльності підприємства є капітал. Аналіз ефективності використання останнього на підприємстві здійснюється за допомогою низки методик та розрахунку основних показників, які демонструють ефективність використання власного капіталу. За допомогою аналізу коефіцієнтів можна точніше оцінити, наскільки підприємство використовує власний капітал. Якщо при цьому використати ще й порівняльний аналіз та зіставити розраховані показники поточного року з попереднім, то вдасться проаналізувати, наскільки ефективніше підприємство в певному році використало капітал, ніж у попередньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський Кодекс України: за станом на 16.01.2003р. № 436-IV: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15.2>.
2. Конституція України: Закон України за станом на 28.06.1996 № 254к/96-ВР: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України 07.02.2013 р. № 73: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=367055&cat_id=293533
4. Податковий кодекс України : за станом на 02.12.2010 № 2755-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/conv.3>.
5. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 №514-VI, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV, зі змінами і доповненнями: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. 5.
7. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII, зі змінами та доповненнями: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1576-12.7>
8. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р. № 2658-III, зі змінами і доповненнями: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2658-14/page>.

9. Цивільний кодекс України: за станом на 16.01.2003 № 435-IV: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15_4.
10. Базилевич В.Д. Сутність, структура і оборот капіталу//Науковий вісник Ужгородського університету. – К. : Київ. держ. торг-екон. ун-т, 1995. – 36 с.
11. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента: учебное пособие [Електронний ресурс] / И.Т. Балабанов. – М. : Финансы и статистика, 1998. – 477. – ISBN 5-279-01756-6. – Режим доступу: <http://bookre.org/reader?file=1342488>
12. Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / Н.С. Барабаш за ред. Є.В. Мниха - К. : Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2005.–395.с
13. Бідник О.І. Поняття капіталу підприємства та його еволюція [Електронний ресурс] / О.І. Бідник // Науковий вісник. – 2007. – Режим доступу:http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltsu/17_2/131_Bidnyk_17_2.pdf
14. Біла О.Г. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств [Текст] / О.Г. Біла // Фінанси України. – 2007. – № 4. – С.112-119.
15. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю.Невмержицька — К.: КНЕУ, 2005. — 592 с.
16. Бланк И. А. Управление капиталом : учебн. Курс / И.А. Бланк. – К. : Изд-во "Ника- Центр", "Эльга", 2004. – 576 с.
17. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: учеб. курс / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, Эльга, 2001. – 528 с.
18. Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту [Текст] : навч. посібник / Є.Ф. Брігхем. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 560.
19. Грабовський І.С., Лакіза О.Р., Наумовська Л.Ю.Управління позиковим капіталом підприємств І.С. Грабовський, О.Р. Лакіза, Л.Ю. Наумовська/ Економіка та управління підприємствами/ Випуск 3 (20) 2019-с.171-175
20. Дмитрук В.О., Максимець Ю.В. Сутність категорії «капітал підприємства»

відповідно до сучасних досліджень в цій сфері/В.О.Дмитрук, Ю.В.Максимець// Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка», 2020, №5/ www.economy.nauka.com.ua

21. Денисенко М.П., Колос І.В. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством/ М.П. Денисенко, І.В. Колос //: [Електронний ресурс]. - Режим

доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/22141/1/Kolos-2006-2.pdf>

22. Катан Л.І. Фінансовий менеджмент [Текст] : навч. посібник / Л.І. Катан, Л.І. Бровко, Н.П. Дуброва, Н.В. Бондарчук. –Суми: «Довкілля», 2009. – 184 с.

23. Квасницька Р.С. Управління капіталом підприємства через призму еволюції його визначення та змісту як економічної категорії [Електронний ресурс] / Р.С Квасницька // Наукові праці Донецького національного

технічного університету. Серія : економічна. – Донецьк : ДонНТУ, 2003. – Вип. 56. – С. 223-229. - Режим доступу: <http://www.libs.com.ua/a-ekonomika/25062-1-upravlinnya-cilovoyu-strukturoyu-kapitalu-pidpri-mstva.php>

24. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства [Текст]: навч. посіб. [Електронний ресурс] / С.М.Клименко. – К: КНЕУ, 2008. – 520 с. – Режим доступу: <http://studentam.kiev.ua/content/view/754/83/>

25. Корбутяк А. Г. Бута М. М. Підходи до трактування поняття «Фінансовий стан підприємства»/А.Г.Корбутяк, М.М.Бута.// Науковий вісник Ужгородського національного університету.Випуск №16, частина 1.- 2017.- 149-153

26. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент [Текст]: підруч. / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К.: ЦНЛ, 2006. – 520 с.

27. Кучменко В. О. Економічна сутність поняття капіталу підприємства та його структури// Економічний вісник університету. № 33(1). - 2017. - С. 232-237.

28. Ламанов С. В. Система завдань управління капіталом підприємства / С. В. Ламанов // Управління розвитком. – 2011. – № 1(98). – С. 155–158.

29. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Б. М. Литвин, М. В. Стельмах — К.: «ХайТек Прес», 2008. — 336 с.
30. Марушко Н.С., Воляник Г.М. Аналіз залученого капіталу підприємства в процесі його формування/ Марушко Н.С., Воляник Г.М.// [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://cutt.ly/3TqE1Zw>
31. Митрофанов Г.В., Кравченко Г.О., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз: навч. посібник. - Київ: КНТЕУ, 2002 р. - 301с
32. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб./ Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. - К.: Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2010.—412.с
33. Назарова К.О. Аналіз та контроль ефективності використання фінансових ресурсів підприємства /К.О. Назарова, М.О. Нежива// Бізнес-інформ. № 5. – 2017 – С. 216 – 220.
34. Панасюк І. П. Теоретичні підходи до еволюції визначень поняття "капітал" у контексті його доміантних характеристик як економічної категорії / І. П. Панасюк // Економіка та держава. № 5. – 2017. – С. 29-32.
35. Петришин Л., Жидовська Н., Росток М. Теоретичні і методологічні аспекти обліку власного капіталу/ Л.Петришин, Н.Жидловська, М.Ростока// Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК. 2020. № 27-77-78с.
36. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент [Текст] : підручник / А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2008. – 536 с
37. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: навч.посіб. [Електронний ресурс] / В.О. Подольська, О.В. Яріш. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 202 с. – Режим доступу: http://proeconomic.ru/book/finans_analiz/161-fnansoviy-analzyu-podolska-vo-yarsh-ov-2007.html
38. Правові засади бухгалтерського обліку та його місце у системі економічних наук іни [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cutt.ly/2RYMahM>
39. Романова О.В., Крайняк А.В. Історичні підходи до трактування сутності поняття «капітал» / О.В. Романова, А.В. Крайняк // Концептуальні шляхи

розвитку наукових знань: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції м. Київ, 6-7 лютого 2021 року. – Київ: МЦНІД, 2021.-17 с.

40. Селезнев В.В. Основы рыночной экономики Украины: учеб. пособ. [Электронный ресурс] / В.В. Селезнев. – 2-е изд., доп. и перераб. – К.: А.С.К., 2002. – 656 с. - Режим доступа: <http://www.lib.ua-ru.net/content/35.html>

41. Семенов А. Г. Особливості формування капіталу підприємства / А. Г. Семенов, Л. А. Юсипчук // Вісник економічної науки України. – 2014. – №1. – С. 110–114

42. Тинська І., Спільник І. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу і проблеми його вдосконалення / І. Спільник, І. Тинська // Економічний аналіз Частина 2. Випуск 8. - 2011. - 423-425 с.

43. Ткаченко І.П. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий аналіз» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування / укладач: Ткаченко І.П. – Кам'янське, ДДТУ, 2019 р. - 223 с.

44. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Ю. М. Тютюнник , Л. О. Дорогань-Писаренко, С. В. Тютюнник – Полтава : ПДАА, 2016. – 430 с.

45. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 156 с. (Укр. мов.) ISBN 978

46. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с.

47. Черемісова Т.А. Подальше дослідження економічної сутності капіталу, його видів та функціональної ролі у діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Т.А. Черемісова. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpchdtu/2008_21_1/articles/Pitanya_econom/32_Cheremisova.pdf

48. Югас Е.Ф., Олексик О.І. Економічна стуність та види капіталу підприємств/ Е.Ф.Югас, О.І.Олексик // Науковий вісник Ужгородського університету.- 2014 . Випуск 2 (43)- С. 63-67

49. Юшко С.В. Критичний аналіз економічної сутності поняття «капітал підприємства» / С.В. Юшко, А.А. Лугова // Вісник економіки, транспорту і промисловості. – 2011. – № 36. – С.234-238.

50. Яремко І.Й. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій: монографія / І.Й. Яремко. – Львів: Каменяр, 2006. – 176 с.

ДОДАТКИ

Підходи до трактування сутності поняття «капітал»

Автор	Трактування поняття
Балабанов І.Т. [11]	Капітал - це частина фінансових ресурсів. Капітал - це гроші, випущені в обіг і доходи, що вони приносять від цього обігу.
Бідник О.І. [13]	Капітал визначається як власність, що належить фізичним або юридичним особам у даний момент і чітко відокремлена від доходу, отриманого від цієї власності протягом певного періоду.
Біла О.Г. [14]	Капітал підприємства - сукупні грошові ресурси, що використовуються на підприємстві; авансований у господарську діяльність капітал власний, позичений і залучений у сукупності.
Білоліпецький В.Г.[50]	Капітал - частина фінансових ресурсів, задіяних підприємством в оборот, і доходи, що вони приносять від цього обороту.
Бланк І.О. [16]	Капітал - загальна вартість засобів у грошовій, матеріальній та нематеріальній формах, інвестованих у формування його активів.
Брігхем Є.Ф.[18]	Капітал - необхідний фактор виробництва, він включає компоненти боргу, нерозподілений прибуток, привілейовані акції і звичайні акції.
Катан Л.І.[22]	Капітал - це накопичений шляхом збереження запас благ у формі грошових коштів і капітальних товарів, що залучаються його власниками в економічний процес як інвестиційний ресурс і фактор виробництва з метою отримання доходу, функціонування яких в економічній системі базується на ринкових принципах і пов'язане з фактором часу, ризику і ліквідності.
Кларк Дж. [47]	Капітал - це сума активного і виробничого багатства, що складається з матеріальних засобів виробництва.
Клименко С.М. [24]	Капітал - це сукупність матеріальних цінностей і коштів, фінансових вкладень і витрат на придбання прав і привілеїв, необхідних для здійснення його господарської діяльності.
Крамаренко Г.О., Чорна О. Е. [26]	Капітал - це фінансові ресурси підприємства, необхідні для організації його господарської діяльності і використовувані в господарському обороті для одержання доходів і прибутку.
Моїсєєв С.В. [49]	Капітал - це кошти підприємства, відображені в пасиві його бухгалтерського обліку. При цьому фінансовий капітал поділяється на власний, тобто сформований за рахунок власних джерел фінансових ресурсів, і позичковий, формування якого здійснюється за рахунок позичкових фінансових джерел.
Опарін В.М. [47]	Капітал - це сума коштів, спрямованих в основні засоби та обігові кошти підприємства.
Поддєрьогін А.М.[36]	Капітал - це кошти, якими володіє підприємство для здійснення своєї діяльності з метою отримання прибутку.
Подольська В.О. [37]	Капітал - це вартість, яка в процесі виробництва дає нову додану вартість, тобто самозростає.
Селєзньов В.В. [40]	Капітал є взаємозростаючою вартістю, яка виступає у вигляді певної суми грошей, що витрачаються на засоби виробництва і на заробітну плату робітникам, а потім при продажі виготовленого товару знову перетворюються на гроші, але вже в більшій кількості.

Класифікація економічної інформації

Класифікаційна ознака	Вид інформації
За стадіями управління (функціональним призначенням)	<ul style="list-style-type: none"> • Нормативна • Планова • Облікова • Аналітична • Прогнозна
За місцем утворення	<ul style="list-style-type: none"> • Внутрішня • Зовнішня
За стабільністю	<ul style="list-style-type: none"> • Постійна • Умовно-постійна • Змінна
За насиченістю (достатністю)	<ul style="list-style-type: none"> • Достатня • Недостатня • Надлишкова
За ступенем опрацювання (стадіями перетворення)	<ul style="list-style-type: none"> • Вхідна • Вихідна (проміжна і результативна)
За ознакою (змістом)	<ul style="list-style-type: none"> • Кількісна • Якісна
За рівнем доступності	<ul style="list-style-type: none"> • Відкрита (публічна) • Конфіденційна (таємна)
За обсягом необхідних відомостей для прийняття управлінських рішень	<ul style="list-style-type: none"> • Комплексна • Тематична
За відношенням до періоду прийняття управлінських рішень	<ul style="list-style-type: none"> • Попередня • Оперативна • Підсумкова
За відношенням до об'єкта дослідження	<ul style="list-style-type: none"> • Основна • допоміжна
За періодичністю надходження	<ul style="list-style-type: none"> • Регулярна • Епізодична
За способом фіксації	<ul style="list-style-type: none"> • Усна • Документальна (на паперових і електронних носіях)
За формою представлення	<ul style="list-style-type: none"> • Текстова • Таблична • Графічна

Характеристика

нормативно-правової база з обліку та аналізу капіталу підприємства

Документ	Зміст документу	Де використовується
Конституція (Основний Закон України). Прийнята ВР України 28.06.96 [2]	Проголошуються права та обов'язки органів управління, суб'єктів підприємницької діяльності і громадян в Україні	Забезпечення діяльності підприємства
Господарський кодекс України. від 16.01.03 №436-IV, зі змінами і доповненнями [1]	Встановлює правові основи здійснення підприємництва в Україні, гарантії свободи підприємницької діяльності	При аналізі загальних умов функціонування підприємства
Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, зі змінами і доповненнями [9]	Регулює особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.	При виникненні цивільних прав та обов'язків
Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI, зі змінами і доповненнями [4]	Визначає платників, порядок формування доходів та витрат підприємства, об'єкт оподаткування, відповідальність платників, розрахунки з бюджетом.	Використовується для обліку оподаткування прибутку підприємства
Закон України «Про господарські товариства». від 19.09.91 р. № 1576-XII, зі змінами і доповненнями [7]	Цим законом встановлено види господарських товариств, порядок їх створення, діяльності, права та обов'язки учасників та засновників.	Визначає основні засади функціонування господарських товариств в Україні
Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI, зі змінами і доповненнями [5]	Визначає порядок створення, діяльності, припинення, виділу акціонерних товариств, їх правовий статус, права та обов'язки акціонерів.	Визначає основні засади функціонування акціонерних товариств в Україні.
Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12.07.2001р. № 2658-III, зі змінами і доповненнями [8]	Визначає правові засади здійснення оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності в Україні, її державного та громадського регулювання.	Поширюються на правовідносини, які виникають у процесі здійснення оцінки майна, майнових прав, що належать фізичним та юридичним особам України на території України та за її межами

Продовження Додатку В

Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. № 996-XIV, зі змінами і доповненнями [6]	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.	Для організації бухгалтерського обліку та визначення порядку складання фінансової звітності в Україні.
Національне положення(стандарт) бухгалтерського обліку №11 «Зобов'язання»	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності.	Для організації обліку зобов'язань
Національне положення(стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», Наказ Мінфіну України від 07.02.2013 р. № 73 [3]	Визначає зміст та форму балансу, звіту про фінансові результати, загальні вимоги до розкриття їх статей.	Для визначення термінів, порядку складання Балансу (Звіту про фінансовий стан) і Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)

Довгострокові фінансові інвестиції:											
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	37 598	34 567	34 567	16 021	16 021	20 609	0	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0	0	0	0	72 179	122 167	122 167	156 167
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	421 326	421 326	1 314 086	1 314 086	401 016	404 795	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	61 036	121 914	121 914	144 013	144 013	0	0	302 310	302 310	286 183
Гудвіл	1050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	273 849	425 241	425 241	918 195	420 008	684 930	684 930	413 248
Усього за розділом І	1095	8 366 730	8 847 561	9 121 410	9 922 198	9 922 198	13 182 076	13 139 565	12 292 965	12 292 965	12 819 734

II. Оборотні активи

Запаси	1100	726 955	311 607	37 758	60 979	0		48 351	50 666	50 666	49 778
Виробничі запаси	1101	679 588	287 247	13 398	43 064	43 064	42 771	0	0	41 490	37 423
Незавершене виробництво	1102	0	0	0	0	0	0	29 296	41 490	0	0
Готова продукція	1103	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Товари	1104	47 367	24 360	24 360	17 915	17 915	15 324	19 055	9 176	9 176	12 355

Поточні біологічні активи	1110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	600 698	366 140	366 140	883 188	883 188	732 462	1 111 323	1 357 765	1 357 765	1 183 076
Дебіторська заборгованість за розрахунками:											
за виданими авансами	1130	157 254	89 028	89 028	64 237	64 237	73 317	40 457	90 451	90 451	81 707
з бюджетом	1135	483 806	910 740	910 740	418 300	418 300	844 096	801 150	363 799	363 799	1 898
у тому числі з податку на прибуток	1136	431 994	854 991	854 991	314 051	314 051	800 703	799 974	361 466	361 466	0
з нарахованих доходів	1140	7 785	2 650	2 650	7 161	7 161	178 692	8 353	25 217	25 217	89 244
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 875 461	12 311	12 311	11 602	11 602	363 060	127	0	0	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 369 855	641 911	641 911	1 829 855	1 829 855	1 684 546	1 662 281	3 319 783	3 319 783	5 348 387
Готівка	1166	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	132 702	119 090	119 090	136 978	136 978	168 454	100 007	93 676	93 676	85 172

Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
у тому числі в:											
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	154 322	167 814	167 814	178 380	178 380	190 770	0	13 835	13 835	2 089 594
Усього за розділом II	1195	6 508 838	2 621 291	2 347 442	3 590 680	3 590 680	4 293 492	3 772 049	5 315 192	5 315 192	8 928 856
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0	0	0	0	27	10 461	10 461	3 223
Баланс	1300	14 875 568	11 468 852	11 468 852	13 512 878	13 512 878	17 475 568	16 911 641	17 618 618	17 618 618	21 751 813

інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Усього за розділом II	1595	42 780	17 958	17 958	445 223	445 223	130 882	187 778	215 308	215 308	310 855
III. Поточні зобов'язання і забезпечення											
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0	9	9	0	0	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0	288 722	288 722	991 228	991 228	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	698 435	617 649	617 649	1 618 027	1 618 027	1 493 791	1 703 360	1 630 107	1 630 107	1 718 027
за розрахунками з бюджетом	1620	133 809	137 610	137 610	234 922	234 922	188 026	236 479	159 015	159 015	526 604
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300 312
за розрахунками зі страхування	1625	5 284	0	0	0	0	0	0	0	0	0
за розрахунками з оплати праці	1630	18 714	505	505	1 178	1 178	313	313	370	370	3 203

за одержаними авансами	1635	522 957	575 959	575 959	654 861	654 861	691 028	522 915	544 440	544 440	600 319
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0	549 966	549 966	549 966	549 966	1 531 735	1 531 735	459 389
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	382 397	367 464	367 464	504 078	504 078	422 267	83 759	352 355	352 355	155 501
Доходи майбутніх періодів	1665	458 111	490 459	490 459	491 574	491 574	533 262	354 744	417 648	417 648	445 215
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	50 105	57 684	57 684	272 373	272 373	1 601 186	1 616 897	298 469	298 469	407 668
Усього за розділом III	1695	2 269 812	2 247 330	2 247 330	4 615 710	4 615 710	6 471 067	6 059 661	4 934 139	4 934 139	4 315 927
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Баланс	1900	14 875 568	11 468 852	11 468 852	13 512 878	13 512 878	17 475 568	16 911 641	17 618 618	17 618 618	21 751 813

Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	(4 095)	(19 979)	0	(3 015 891)	0	0	(3 039 965)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	(3 269)	(19 979)	0	(3 336 164)	0	0	(3 359 412)
Залишок на кінець року	4300	887 119	65 982	205 040	133 068	8 282 753	0	(370 398)	9 203 564

Звіт про власний капітал 2017 рік

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
--------	-----------	------------------------	---------------------	--------------------	-------------------	---	---------------------	-------------------	--------

Залишок на початок року	4000	887 119	65 982	205 040	133 068	8 282 753	0	(370 398)	9 203 564
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	0	0	0	0	0	0	0	0
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований залишок на початок року	4095	887 119	65 982	205 040	133 068	8 282 753	0	(370 398)	9 203 564
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	2 195 250	0	0	2 195 250
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	0	0	0	0	0	0	0	0
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	0	0	0	0	0	0	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	0	0	0	0	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	4113	0	0	0	0	0	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	0	0	0	0	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	4116	0	0	0	0	0	0	0	0
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	0	0	0	0	(2 489 933)	0	0	(2 489 933)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0

Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	(65 982)	(57)	0	(390 897)	0	0	(456 936)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	(65 982)	(57)	0	(685 580)	0	0	(751 619)
Залишок на кінець року	4300	887 119	0	204 983	133 068	7 597 173	0	(370 398)	8 451 945

Звіт про власний капітал 2018 рік

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на початок року	4000	887 119	0	204 983	133 068	7 597 173	0	(370 398)	8 451 945
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	0	0	0	0	0	0	0	0
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований залишок на початок року	4095	887 119	0	204 983	133 068	7 597 173	0	(370 398)	8 451 945
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	2 446 169	0	0	2 446 169

Інший сукупний дохід за звітний період	4110	0	0	0	0	0	0	0	0
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	0	0	0	0	0	0	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	0	0	0	0	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	4113	0	0	0	0	0	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	0	0	0	0	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	4116	0	0	0	0	0	0	0	0
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	0	0	0	0	0	0	0	0
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	(24 495)	0	0	0	0	(24 495)

Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	0	0	0	0	(1 499 931)	0	0	(1 499 931)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	(82 167)	0	0	(82 167)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	0	0	0	1 804 969	0	0	1 804 969
Залишок на кінець року	4300	1 009 249	0	258 294	132 933	11 439 093	0	(370 398)	12 469 171

Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	(13 147)	0	0	(13 147)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	0	0	0	4 655 860	0	0	4 655 860
Залишок на кінець року	4300	887 119	0	258 294	132 933	16 217 083	0	(370 398)	17 125 031

Система показників платоспроможності підприємства

<i>Найменування показника</i>	<i>Алгоритм розрахунку</i>	<i>Умовне позначення</i>
Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($K_{\text{АБС.Л.}}$)	$K_{\text{АБС.Л.}} = \frac{\Gamma + \text{ПФІ}}{\text{ПЗ}}$	Γ – гроші; ПФІ – поточні фінансові інвестиції;
Коефіцієнт швидкої ліквідності ($K_{\text{ШЛ}}$)	$K_{\text{ШЛ}} = \frac{\Gamma + \text{ПФІ} + \text{ДР}}{\text{ПЗ}}$	ПЗ – поточні зобов'язання; ДР – дебіторська заборгованість та кошти у розрахунках;
Коефіцієнт поточної ліквідності ($K_{\text{ПЛ}}$)	$K_{\text{ПЛ}} = \frac{\text{ОА}}{\text{ПЗ}}$	ОА – оборотні активи.

Система показників фінансової стійкості підприємства

<i>Найменування показника</i>	<i>Алгоритм розрахунку</i>	<i>Умовне позначення</i>
Коефіцієнт автономії ($K_{\text{АВТ}}$)	$K_{\text{АВТ}} = \frac{K}{\text{ВБ}}$	K – власний капітал;
Коефіцієнт мультиплікації власного капіталу ($K_{\text{МУЛЬТ}}$)	$K_{\text{МУЛЬТ}} = \frac{\text{ВБ}}{K}$	ВБ – валюта балансу;
Коефіцієнт фінансової стійкості ($K_{\text{ФС}}$)	$K_{\text{ФС}} = \frac{K}{Z}$	Z – зобов'язання;
Коефіцієнт фінансового левериджу ($K_{\text{ФЛ}}$)	$K_{\text{ФЛ}} = \frac{\text{ДЗ}}{K}$	ДЗ – довгострокові зобов'язання;
Коефіцієнт загальної заборгованості ($K_{\text{ЗЗ}}$)	$K_{\text{ЗЗ}} = \frac{Z}{\text{ВБ}}$	ВОК – власний оборотний капітал;
Коефіцієнт довгострокового залучення позикового капіталу ($K_{\text{ДЗ}}$)	$K_{\text{ДЗ}} = \frac{\text{ДЗ}}{(K + \text{ДЗ})}$	ОА – оборотні активи;
Коефіцієнт маневрування ($K_{\text{МАН}}$)	$K_{\text{МАН}} = \frac{\text{ВОК}}{K}$	ПЗ – поточні зобов'язання;
Коефіцієнт частки власного капіталу в оборотних активах ($K_{\text{ВОК}}$)	$K_{\text{ВОК}} = \frac{\text{ВОК}}{\text{ОА}}$	ОЗ _{зал} – основні засоби за залишковою вартістю
Коефіцієнт структури позикового капіталу ($K_{\text{СПК}}$)	$K_{\text{СПК}} = \frac{\text{ДЗ}}{Z}$	
Коефіцієнт співвідношення позикового і власного капіталу ($K_{\text{СПВК}}$)	$K_{\text{СПВК}} = \frac{Z}{K}$	
Коефіцієнт фінансового ризику ($K_{\text{ФР}}$)	$K_{\text{ФР}} = \frac{\text{ПЗ}}{K}$	
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів ($K_{\text{РВ}}$)	$K_{\text{РВ}} = \frac{\text{ОЗ}_{\text{ЗЛ}}}{\text{ВБ}}$	

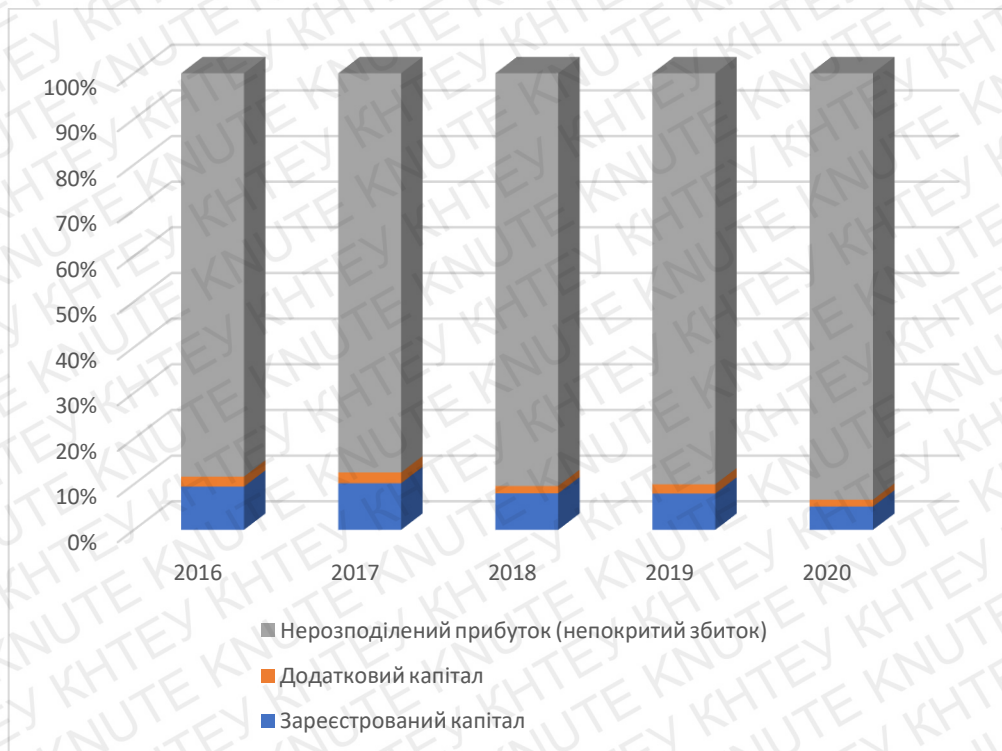
Система показників ефективності використання власного капіталу

<i>Назва показника</i>	<i>Алгоритм Розрахунку</i>	<i>Умовне Позначення</i>
Рентабельність власного капіталу (R_K), %	$R_K = \frac{\Pi}{\bar{K}} * 100\%$	Π – Чистий прибуток (збиток), тис.грн.
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (K_{OK})	$K_{OK} = \frac{Д}{\bar{K}}$	\bar{K} - середні залишки власного капіталу, тис. грн.
Термін окупності власного капіталу ($T_{окупн}$)	$T_{окупн} = \frac{\bar{K}}{\Pi}$	$Д$ – Чистий дохід (виручка) від реалізації товарів, тис грн.

Система показників ефективності використання позикового капіталу

<i>Назва показника</i>	<i>Алгоритм розрахунку</i>	<i>Умовне Позначення</i>
Рентабельність позикового капіталу ($R_{ПК}$), %	$R_{ПК} = \frac{\Pi}{\overline{ПК}} * 100\%$	Π – чистий прибуток (збиток), тис.грн. $\overline{ПК}$ - середні залишки позикового капіталу, тис. грн.
Коефіцієнт оборотності позикового капіталу ($K_{ОПК}$)	$K_{ОПК} = \frac{Д}{\overline{ПК}}$	$Д$ – чистий дохід (виручка) від реалізації товарів, тис грн.
Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань ($K_{ОПЗ}$)	$K_{ОПЗ} = \frac{Д}{\overline{З}}$	$\overline{З}$ - середні залишки поточних зобов'язань, тис.грн.
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари ($K_{ОКЗ}$)	$K_{ОКЗ} = \frac{Д}{\overline{КЗ}}$	$\overline{КЗ}$ - середні залишки кредиторської заборгованості, тис. грн..

Склад і структура власного капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий»

Джерело: розроблено автором на основі фінансової звітності ТОВ «Телеканал «Прямий»

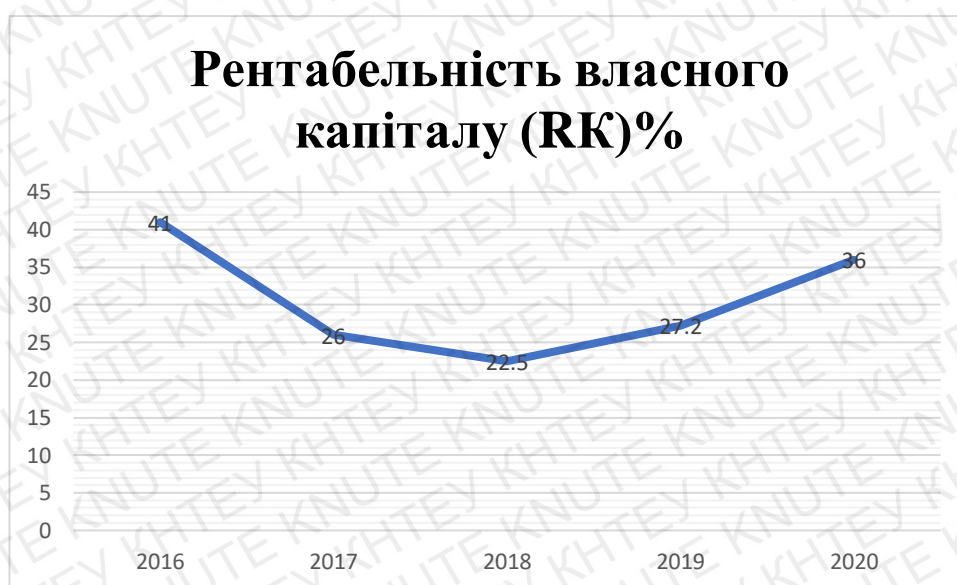

Рис. Е.1. Динаміка рентабельності власного капіталу ТОВ «Телеканал «Прямий»

